

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
INTERNATIONAL STANDARD ON AUDITING 540	INTERNATIONALE CONTROLESTANDAARD 540
AUDITING ACCOUNTING ESTIMATES, INCLUDING FAIR VALUE ACCOUNTING ESTIMATES, AND RELATED DISCLOSURES	DE CONTROLE VAN SCHATTINGEN, MET INBEGRIIP VAN SCHATTINGEN VAN REËLE WAARDE, ALSMEDE VAN DE TOELICHTINGEN DAAROP
(Effective for audits of financial statements for periods beginning on or after December 15, 2009)	(Van toepassing op controles van financiële overzichten over verslagperioden beginnend op of na 15 december 2009)
Paragraph	Paragraaf
CONTENTS	INHOUDSOPGAVE
Introduction	Inleiding
Scope of this ISA 1	Reikwijdte van deze ISA 1
Nature of Accounting Estimates 2-4	De aard van schattingen..... 2-4
Effective Date 5	Ingangsdatum..... 5
Objective 6	Doelstelling 6
Definitions 7	Definities 7
Requirements	Vereisten
Risk Assessment Procedures and Related Activities 8-9	Risico-inschattingswerkzaamheden en daaraan verwante werkzaamheden..... 8-9
Identifying and Assessing the Risks of Material Misstatement 10-11	Het onderkennen en inschatten van de risico's van een afwijking van materieel belang ... 10-11
Responses to the Assessed Risks of Material Misstatement 12-14	Het inspelen op de ingeschatte risico's van een afwijking van materieel belang... 12-14
Further Substantive Procedures to Respond to Significant Risks 15-17	Verdere gegevensgerichte werkzaamheden om in te spelen op significante risico's ... 15-17
Evaluating the Reasonableness of the Accounting Estimates, and Determining Misstatements 18	Het evalueren van de redelijkheid van de schattingen, alsmede het vaststellen van afwijkingen 18
Disclosures Related to Accounting Estimates 19-20	Toelichtingen met betrekking tot schattingen..... 19-20
Indicators of Possible Management Bias 21	Indicatoren voor mogelijke beïnvloeding door het management.. 21
Written Representations 22	Schriftelijke bevestigingen 22
Documentation 23	Documentatie 23
Application and Other Explanatory Material	Toepassingsgerichte en overige verklarende teksten
Nature of Accounting Estimates A1-A11	De aard van schattingen..... A1-A11
Risk Assessment Procedures and Related Activities A12-A44	Risico-inschattingswerkzaamheden en daaraan verwante werkzaamheden..... A12-A44
Identifying and Assessing the Risks of Material Misstatement A45-A51	Het onderkennen en inschatten van de risico's van een afwijking van materieel belang A45-A51
Responses to the Assessed Risks of Material Misstatement A52-A101	Het inspelen op de ingeschatte risico's van een afwijking van materieel belang..... A52-A101
Further Substantive Procedures to Respond to Significant Risks A102-A115	Verdere gegevensgerichte werkzaamheden die inspelen op significante risico's A102-A115
Evaluating the Reasonableness of the Accounting Estimates, and Determining Misstatements A116-A119	Het evalueren van de redelijkheid van de schattingen, alsmede het vaststellen van afwijkingen..... A116- A119
Disclosures Related to Accounting Estimates A120-A123	Toelichtingen met betrekking tot schattingen..... A120-A123

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
Indicators of Possible Management Bias A124-A125	Indicatoren voor mogelijke beïnvloeding door het management.... A124-A125
Written Representations A126-A127	Schriftelijke bevestigingen A126-A127
Documentation A128	Documentatie A128
Appendix: Fair Value Measurements and Disclosures under Different Financial Reporting Frameworks	Bijlage: Methoden inzake waardering tegen reële waarde en de toelichtingen daarop onder verschillende stelsels inzake financiële verslaggeving
International Standard on Auditing (ISA) 540, "Auditing Accounting Estimates, Including Fair Value Accounting Estimates, and Related Disclosures" should be read in conjunction with ISA 200, "Overall Objectives of the Independent Auditor and the Conduct of an Audit in Accordance with International Standards on Auditing."	Internationale Controlestandaard (International Standard on Auditing, ISA) 540, 'De controle van schattingen, met inbegrip van schattingen van reële waarde, alsmede van de toelichtingen daarop' dient te worden gelezen in samenhang met ISA 200, 'Algemene doelstellingen van de onafhankelijke auditor alsmede het uitvoeren van een controle overeenkomstig Internationale Controlestandaarden.'
Introduction	Inleiding
Scope of this ISA	Reikwijdte van deze ISA
1. This International Standard on Auditing (ISA) deals with the auditor's responsibilities relating to accounting estimates, including fair value accounting estimates, and related disclosures in an audit of financial statements. Specifically, it expands on how ISA 315 ¹ and ISA 330 ² and other relevant ISAs are to be applied in relation to accounting estimates. It also includes requirements and guidance on misstatements of individual accounting estimates, and indicators of possible management bias.	1. Deze Internationale Controlestandaard (International Standard on Auditing, ISA) behandelt de verantwoordelijkheid van de auditor met betrekking tot schattingen, met inbegrip van schattingen van reële waarde, alsmede van de toelichtingen daarop bij een controle van financiële overzichten. Specifiek weidt deze standaard uit over hoe ISA 315 ³ en ISA 330 ⁴ alsmede andere relevante ISA's moeten worden toegepast met betrekking tot schattingen. De standaard bevat tevens vereisten en richtlijnen voor afwijkingen van individuele schattingen alsmede indicatoren van mogelijke beïnvloeding door het management.
Nature of Accounting Estimates	De aard van schattingen
2. Some financial statement items cannot be measured precisely, but can only be estimated. For purposes of this ISA, such financial statement items are referred to as accounting estimates. The nature and reliability of information available to management to support the making of an accounting estimate varies widely, which thereby affects the degree of estimation uncertainty associated with accounting estimates. The degree of estimation uncertainty affects, in turn, the risks of material misstatement of accounting estimates, including their susceptibility to unintentional or intentional management bias. (Ref: Para. A1-A11)	2. Sommige posten in de financiële overzichten kunnen niet nauwkeurig worden gewaardeerd maar kunnen slechts worden geschat. In het kader van deze ISA worden dergelijke posten in de financiële overzichten aangeduid als schattingen. De aard en de betrouwbaarheid van voor het management beschikbare informatie ter ondersteuning bij het maken van schattingen lopen sterk uiteen, hetgeen daardoor van invloed is op de mate van schattingonzekerheid die samenhangt met het maken van schattingen. De mate van schattingonzekerheid beïnvloedt op haar beurt de risico's van een afwijking van materieel belang met betrekking tot schattingen, met inbegrip van hun vatbaarheid voor onopzettelijke of opzettelijke beïnvloeding door het management. (Zie: Par. A1-A11)
3. The measurement objective of accounting estimates can vary depending on the applicable financial reporting framework and the financial item being reported. The measurement objective for some accounting estimates is to forecast the outcome of one or more transactions, events or conditions giving rise to the need for the accounting estimate. For other accounting estimates, including many fair value accounting estimates, the measurement objective is different, and is expressed in terms of the value of a current transaction or financial statement item based on conditions prevalent at the measurement date, such as estimated market price for a particular type of asset or liability. For example, the applicable financial reporting framework may require fair value measurement based on an assumed hypothetical current transaction between knowledgeable, willing parties (sometimes referred to as "marketplace participants" or	3. De waarderingsdoelstelling van schattingen kan variëren afhankelijk van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving en het financiële item waarover wordt gerapporteerd. De waarderingsdoelstelling voor sommige schattingen is het voorspellen van het resultaat van één of meer transacties, gebeurtenissen of omstandigheden die aanleiding geven tot de noodzaak voor het maken van een schatting. Voor andere schattingen, met inbegrip van veel schattingen van reële waarde is de waarderingsdoelstelling verschillend en wordt deze uitgedrukt in termen van de waarde van een lopende transactie of een post van de financiële overzichten gebaseerd op omstandigheden die van kracht zijn op de waarderingsdatum, zoals de geschatte marktprijs voor een bepaald soort actief of verplichting. Het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving kan bijvoorbeeld waardering tegen reële waarde vereisen gebaseerd op een veronderstelde hypothetische huidige transactie tussen goed ingelichte, tot de transactie bereid zijnde partijen (soms aangeduid als "marktpartijen" of daarmee vergelijkbare termen) in

¹ ISA 315, "Identifying and Assessing the Risks of Material Misstatement through Understanding the Entity and Its Environment."

² ISA 330, "The Auditor's Responses to Assessed Risks."

³ ISA 315, "Het onderkennen en inschatten van het risico van een afwijking van materieel belang door middel van het verkrijgen van inzicht van de entiteit en haar omgeving".

⁴ ISA 330, "Het inspelen door de auditor op ingeschatte risico's".

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
equivalent) in an arm's length transaction, rather than the settlement of a transaction at some past or future date. ⁵	een <i>arm's length transaction</i> , eerder dan de afwikkeling van een transactie op een bepaalde datum in het verleden of in de toekomst ⁶ .
4. A difference between the outcome of an accounting estimate and the amount originally recognized or disclosed in the financial statements does not necessarily represent a misstatement of the financial statements. This is particularly the case for fair value accounting estimates, as any observed outcome is invariably affected by events or conditions subsequent to the date at which the measurement is estimated for purposes of the financial statements.	4. Een verschil tussen het schattingsresultaat en het bedrag dat in eerste instantie in de financiële overzichten is opgenomen of toegelicht houdt niet noodzakelijkerwijs een afwijking in de financiële overzichten in. Dit is in het bijzonder het geval bij schattingen van reële waarde waarbij ieder waargenomen resultaat wordt beïnvloed door gebeurtenissen of omstandigheden na de datum waarop een schatting van de waarde is gemaakt ten behoeve van de financiële overzichten.
Effective Date	Ingangsdatum
5. This ISA is effective for audits of financial statements for periods beginning on or after December 15, 2009.	5. Deze ISA is van toepassing op controles van financiële overzichten over verslagperiodes beginnend op of na 15 december 2009.
Objective	Doelstelling
6. The objective of the auditor is to obtain sufficient appropriate audit evidence about whether: (a) accounting estimates, including fair value accounting estimates, in the financial statements, whether recognized or disclosed, are reasonable; and (b) related disclosures in the financial statements are adequate, in the context of the applicable financial reporting framework)	6. De doelstelling van de auditor is het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie over de vraag of: (a) de schattingen in de financiële overzichten, met inbegrip van schattingen van reële waarde, opgenomen dan wel toegelicht, redelijk zijn; en (b) de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de financiële overzichten adequaat zijn, binnen de context van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving.
Definitions	Definities
7. For purposes of the ISAs, the following terms have the meanings attributed below: (a) Accounting estimate – An approximation of a monetary amount in the absence of a precise means of measurement. This term is used for an amount measured at fair value where there is estimation uncertainty, as well as for other amounts that require estimation. Where this ISA addresses only accounting estimates involving measurement at fair value, the term “fair value accounting estimates” is used. (b) Auditor’s point estimate or auditor’s range – The amount, or range of amounts, respectively, derived from audit evidence for use in evaluating management’s point estimate. (c) Estimation uncertainty – The susceptibility of an accounting estimate and related disclosures to an inherent lack of precision in its measurement. (d) Management bias – A lack of neutrality by management in the preparation of information. (e) Management’s point estimate – The amount selected by management for recognition or disclosure in the financial statements as an accounting estimate. (f) Outcome of an accounting estimate – The actual monetary amount which results from the resolution of the underlying transaction(s), event(s) or condition(s) addressed by the accounting estimate.	7. In het kader van de ISA's hebben de volgende termen de hierna weergegeven betekenissen: (a) Schatting – Een benadering van een monetair bedrag indien het niet mogelijk is het bedrag nauwkeurig te bepalen. Deze term wordt gehanteerd zowel voor een bedrag dat wordt gewaardeerd tegen reële waarde wanneer er een schattingsonzekerheid is als voor andere bedragen die een schatting vereisen. Waar het in deze ISA enkel gaat over schattingen die betrekking hebben op waarderings tegen reële waarde, wordt de term 'schattingen van reële waarde' gehanteerd; (b) Puntschatting van de auditor of schattingsinterval van de auditor – Het bedrag of het interval van bedragen voortkomend uit controle-informatie die wordt gebruikt bij het beoordelen van de puntschatting die door het management is gemaakt; (c) Schattingsonzekerheid – De vatbaarheid van een schatting alsmede van de toelichtingen daarop voor een gebrek aan nauwkeurigheid in het waarden hiervan; (d) Beïnvloeding door het management – Een gebrek aan neutraliteit van de zijde van het management bij het opstellen van informatie; (e) Puntschatting van het management – Het bedrag dat door het management als een puntschatting is gekozen om te worden opgenomen of toegelicht in de financiële overzichten; (f) Schattingsuitkomst – Het feitelijke monetaire bedrag dat voortvloeit uit de afwikkeling van de onderliggende transactie(s), gebeurtenis(sen) of omstandigheid(heden) waarop de schatting betrekking heeft.

⁵ Different definitions of fair value may exist among financial reporting frameworks.

⁶ Verschillende definities van reële waarde kunnen bestaan onder de stelsels inzake financiële verslaggeving.

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
Requirements	Vereisten
Risk Assessment Procedures and Related Activities	Risico-inschattingswerkzaamheden en daarop betrekking hebbende werkzaamheden
<p>8. When performing risk assessment procedures and related activities to obtain an understanding of the entity and its environment, including the entity's internal control, as required by ISA 315,⁷ the auditor shall obtain an understanding of the following in order to provide a basis for the identification and assessment of the risks of material misstatement for accounting estimates: (Ref: Para. A12)</p> <p>(a) The requirements of the applicable financial reporting framework relevant to accounting estimates, including related disclosures. (Ref: Para. A13-A15)</p> <p>(b) How management identifies those transactions, events and conditions that may give rise to the need for accounting estimates to be recognized or disclosed in the financial statements. In obtaining this understanding, the auditor shall make inquiries of management about changes in circumstances that may give rise to new, or the need to revise existing, accounting estimates. (Ref: Para. A16-A21)</p> <p>(c) How management makes the accounting estimates, and an understanding of the data on which they are based, including: (Ref: Para. A22-A23)</p> <p>(i) The method, including where applicable the model, used in making the accounting estimate; (Ref: Para. A24-A26)</p> <p>(ii) Relevant controls; (Ref: Para. A27-A28)</p> <p>(iii) Whether management has used an expert; (Ref: Para. A29-A30)</p> <p>(iv) The assumptions underlying the accounting estimates; (Ref: Para. A31-A36)</p> <p>(v) Whether there has been or ought to have been a change from the prior period in the methods for making the accounting estimates, and if so, why; and (Ref: Para. A37)</p> <p>(vi) Whether and, if so, how management has assessed the effect of estimation uncertainty. (Ref: Para. A38)</p>	<p>8. Bij het uitvoeren van risico-inschattingswerkzaamheden en daarop betrekking hebbende activiteiten voor het verwerven van inzicht in de entiteit en haar omgeving, met inbegrip van de interne beheersing van de entiteit zoals is vereist op grond van ISA 315⁸, dient de auditor inzicht te verwerven in de onderstaande punten teneinde een basis te verschaffen voor het onderkennen en inschatten van de risico's van een afwijking van materieel belang bij schattingen: (Zie: Par. A12)</p> <p>(a) De voor de schattingen relevant zijnde vereisten van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving, met inbegrip van de daarmee verband houdende toelichtingen; (Zie: Par. A13-A15)</p> <p>(b) De wijze waarop het management die transacties, gebeurtenissen en omstandigheden onderkent die aanleiding kunnen geven tot de noodzaak om schattingen op te nemen of toe te lichten in de financiële overzichten. Bij het verkrijgen van dit inzicht dient de auditor bij het management om inlichtingen te verzoeken over veranderingen in omstandigheden die aanleiding kunnen geven tot nieuwe schattingen of tot de noodzaak om bestaande schattingen te herzien; (Zie: Par. A16-A21)</p> <p>(c) De wijze waarop het management de schattingen maakt, alsmede inzicht in de data waarop deze zijn gebaseerd, met inbegrip van: (Zie: Par. A22-A23)</p> <p>(i) De methode, met inbegrip van het model indien van toepassing, die werd gehanteerd bij het maken van de schatting; (Zie: Par. A24-A26)</p> <p>(ii) De relevante interne beheersingsmaatregelen; (Zie: Par. A27-A28)</p> <p>(iii) De vraag of het management gebruik heeft gemaakt van een deskundige; (Zie: Par. A29-A30)</p> <p>(iv) De veronderstellingen die aan de schattingen ten grondslag liggen; (Zie: Par. A31-A36)</p> <p>(v) De vraag of er een verandering ten opzichte van de voorgaande verslagperiode is geweest, dan wel had moeten zijn, in de methoden voor het maken van schattingen en zo ja, waarom; en (Zie: Par. A37)</p> <p>(vi) De vraag of, en zo ja, op welke wijze, het management een inschatting heeft gemaakt van het effect van schattingsonzekerheid. (Zie: Par. A38)</p>
<p>9. The auditor shall review the outcome of accounting estimates included in the prior period financial statements, or, where applicable, their subsequent re-estimation for the purpose of the current period. The nature and extent of the auditor's review takes account of the nature of the accounting estimates, and whether the information obtained from the review would be relevant to identifying and assessing risks of material misstatement of accounting estimates made in the current period financial statements. However, the review is not intended to call into question the judgments made in the prior periods that were based on information available at the time. (Ref: Para. A39-A44)</p>	<p>9. De auditor dient de uitkomsten van schattingen die zijn opgenomen in de financiële overzichten over de voorgaande verslagperiode dan wel, indien van toepassing, de hernieuwde schatting die voor het doeleinde van de huidige verslagperiode naderhand gemaakt is, te reviewen. De aard en omvang van deze review houdt rekening met de aard van de schattingen en met de vraag of de uit de beoordeling verkregen informatie relevant zou zijn voor het onderkennen en inschatten van risico's van een afwijking van materieel belang in schattingen die zijn gemaakt in de financiële overzichten over de huidige verslagperiode. Deze beoordeling is echter niet bedoeld om de in voorgaande verslagperiodes ingenomen oordelen, die waren gebaseerd op informatie die op dat moment beschikbaar was, ter discussie te stellen. (Zie: Par. A39-A44)</p>

⁷ ISA 315, paragraphs 5-6 and 11-12.

⁸ ISA 315, paragraaf 5-6 en 11-12.

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
Identifying and Assessing the Risks of Material Misstatement	Het onderkennen en inschatten van de risico's van een afwijking van materieel belang
10. In identifying and assessing the risks of material misstatement, as required by ISA 315, ⁹ the auditor shall evaluate the degree of estimation uncertainty associated with an accounting estimate. (Ref: Para. A45-A46)	10. Bij het onderkennen en inschatten van de risico's van een afwijking van materieel belang zoals vereist is op grond van ISA 315 ¹⁰ , dient de auditor de mate van schattingsonzekerheid die samenhangt met het maken van een schatting te evalueren. (Zie: Par. A45-A46)
11. The auditor shall determine whether, in the auditor's judgment, any of those accounting estimates that have been identified as having high estimation uncertainty give rise to significant risks. (Ref: Para. A47-A51)	11. De auditor dient te bepalen of, naar het oordeel van de auditor, enige van deze schattingen waarvan is onderkend dat zij een hoge mate van schattingsonzekerheid vertonen, aanleiding geven tot significante risico's. (Zie: Par. A47-A51)
Responses to the Assessed Risks of Material Misstatement	Het inspelen op de ingeschatte risico's van een afwijking van materieel belang
12. Based on the assessed risks of material misstatement, the auditor shall determine: (Ref: Para. A52) (a) Whether management has appropriately applied the requirements of the applicable financial reporting framework relevant to the accounting estimate; and (Ref: Para. A53-A56) (b) Whether the methods for making the accounting estimates are appropriate and have been applied consistently, and whether changes, if any, in accounting estimates or in the method for making them from the prior period are appropriate in the circumstances. (Ref: Para. A57-A58)	12. Gebaseerd op de ingeschatte risico's van een afwijking van materieel belang dient de auditor te bepalen: (Zie: Par. A52) (a) Of het management de door het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving gestelde eisen met betrekking tot schattingen op passende wijze heeft toegepast; en (Zie: Par. A53-A56) (b) Of de methoden voor het maken van schattingen passend zijn en op consistente wijze zijn toegepast, alsmede of eventuele wijzigingen in de schattingen of in de methode voor het maken daarvan ten opzichte van de voorgaande verslagperiode onder de gegeven omstandigheden passend zijn. (Zie: Par. A57-A58)
13. In responding to the assessed risks of material misstatement, as required by ISA 330, ¹¹ the auditor shall undertake one or more of the following, taking account of the nature of the accounting estimate: (Ref: Para. A59-A61) (a) Determine whether events occurring up to the date of the auditor's report provide audit evidence regarding the accounting estimate. (Ref: Para. A62-A67) (b) Test how management made the accounting estimate and the data on which it is based. In doing so, the auditor shall evaluate whether: (Ref: Para. A68-A70) (i) The method of measurement used is appropriate in the circumstances; and (Ref: Para. A71-A76) (ii) The assumptions used by management are reasonable in light of the measurement objectives of the applicable financial reporting framework. (Ref: Para. A77-A83) (c) Test the operating effectiveness of the controls over how management made the accounting estimate, together with appropriate substantive procedures. (Ref: Para. A84-A86) (d) Develop a point estimate or a range to evaluate management's point estimate. For this purpose: (Ref: Para. A87-A91)	13. Bij het inspelen op de ingeschatte risico's van een afwijking van materieel belang zoals vereist is op grond van ISA 330 ¹² dient de auditor één of meer van de volgende acties te ondernemen, rekening houdend met de aard van de schatting: (Zie: Par. A59-A61) (a) Vaststellen of gebeurtenissen die zich voordoen tot aan de datum van de controleverklaring controle-informatie verschaffen met betrekking tot de schatting; (Zie: Par. A62-A67) (b) Toetsen hoe het management de schatting heeft gemaakt, alsmede van de data waarop de schatting is gebaseerd. Daarbij dient de auditor te beoordelen of: (Zie: Par. A68-A70) (i) De gebruikte waarderingsmethode onder de gegeven omstandigheden passend is; en (Zie: Par. A71-A76) (ii) De door het management gehanteerde veronderstellingen redelijk zijn in het licht van de waarderingsdoelstellingen van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving. (Zie: Par. A77-A83) (c) Toetsen van de werking van de interne beheersingsmaatregelen met betrekking tot de wijze waarop het management de schatting heeft gemaakt, tezamen met het uitvoeren van passende gegevensgerichte werkzaamheden; (Zie: Par. A84-A86) (d) Ontwikkelen van een puntschatting of een schattingsinterval ten behoeve van het beoordelen van de puntschatting van het management. Hiertoe dient de auditor: (Zie: Par. A87-A91) (i) Indien de auditor gebruik maakt van veronderstellingen of methoden die verschillen van die van het management, inzicht te verwerven in de veronderstellingen of methoden van

⁹ ISA 315, paragraph 25.

¹⁰ ISA 315, paragraaf 25.

¹¹ ISA 330, paragraph 5.

¹² ISA 330, paragraaf 5.

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
<p>(i) If the auditor uses assumptions or methods that differ from management's, the auditor shall obtain an understanding of management's assumptions or methods sufficient to establish that the auditor's point estimate or range takes into account relevant variables and to evaluate any significant differences from management's point estimate. (Ref: Para. A92)</p> <p>(ii) If the auditor concludes that it is appropriate to use a range, the auditor shall narrow the range, based on audit evidence available, until all outcomes within the range are considered reasonable. (Ref: Para. A93-A95)</p>	<p>het management dat voldoende is om vast te stellen dat de puntschatting of het schattingsinterval van de auditor rekening houdt met relevante variabelen en om alle significante verschillen ten opzichte van de puntschatting van het management te evalueren; (Zie: Par. A92)</p> <p>(ii) Indien de auditor tot de conclusie komt dat het passend is een schattingsinterval te hanteren, het schattingsinterval op basis van de beschikbare controle-informatie zodanig te verkleinen dat alle resultaten binnen het interval als redelijk beschouwd worden. (Zie: Par. A93-A95)</p>
<p>14. In determining the matters identified in paragraph 12 or in responding to the assessed risks of material misstatement in accordance with paragraph 13, the auditor shall consider whether specialized skills or knowledge in relation to one or more aspects of the accounting estimates are required in order to obtain sufficient appropriate audit evidence. (Ref: Para. A96-A101)</p>	<p>14. Bij het bepalen van de in paragraaf 12 onderkende aangelegenheden of bij het inspelen op de ingeschatte risico's van een afwijking van materieel belang in overeenstemming met paragraaf 13 dient de auditor te overwegen of specialistische vaardigheden of kennis met betrekking tot één of meer aspecten van de schattingen vereist zijn teneinde voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen. (Zie: Par. A96-A101)</p>
<p>Further Substantive Procedures to Respond to Significant Risks</p>	<p>Verdere gegevensgerichte werkzaamheden die inspelen op significante risico's</p>
<p><i>Estimation Uncertainty</i></p>	<p><i>Schattingonzekerheid</i></p>
<p>15. For accounting estimates that give rise to significant risks, in addition to other substantive procedures performed to meet the requirements of ISA 330,¹³ the auditor shall evaluate the following: (Ref: Para. A102)</p> <p>(a) How management has considered alternative assumptions or outcomes, and why it has rejected them, or how management has otherwise addressed estimation uncertainty in making the accounting estimate. (Ref: Para. A103-A106)</p> <p>(b) Whether the significant assumptions used by management are reasonable. (Ref: Para. A107-A109)</p> <p>(c) Where relevant to the reasonableness of the significant assumptions used by management or the appropriate application of the applicable financial reporting framework, management's intent to carry out specific courses of action and its ability to do so. (Ref: Para. A110)</p>	<p>15. Voor schattingen die leiden tot significante risico's dient de auditor in aanvulling op andere gegevensgerichte werkzaamheden die worden uitgevoerd om te voldoen aan de vereisten van ISA 330¹⁴ de volgende zaken te evalueren: (Zie: Par. A102)</p> <p>(a) De wijze waarop het management alternatieve veronderstellingen of resultaten heeft overwogen en de redenen waarom het deze heeft verworpen, danwel op welke andere wijze het management bij het maken van een schatting schattingonzekerheid heeft geadresseerd; (Zie: Par. A103-A106)</p> <p>(b) De vraag of de door het management gehanteerde significante veronderstellingen redelijk zijn; (Zie: Par. A107-A109)</p> <p>(c) Waar relevant voor de redelijkheid van de door het management gehanteerde significante veronderstellingen of voor de geschikte toepassing van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving, het voornemen van het management om bepaalde handelwijzen uit te voeren en het vermogen van het management dit ook tot uitvoer te brengen. (Zie: Par. A110)</p>
<p>16. If, in the auditor's judgment, management has not adequately addressed the effects of estimation uncertainty on the accounting estimates that give rise to significant risks, the auditor shall, if considered necessary, develop a range with which to evaluate the reasonableness of the accounting estimate. (Ref: Para. A111-A112)</p>	<p>16. Indien het management naar het oordeel van de auditor de effecten van schattingonzekerheid op schattingen die aanleiding geven tot significante risico's niet adequaat heeft geadresseerd, dient de auditor, indien dat noodzakelijk wordt geacht, een interval te ontwikkelen om daarmee de redelijkheid van de schatting te evalueren. (Zie: Par. A111-A112)</p>
<p><i>Recognition and Measurement Criteria</i></p>	<p><i>Criteria voor opname en waardering</i></p>
<p>17. For accounting estimates that give rise to significant risks, the auditor shall obtain sufficient appropriate audit evidence about whether:</p> <p>(a) management's decision to recognize, or to not recognize, the accounting estimates in the financial statements; and (Ref: Para. A113-A114)</p>	<p>17. Voor schattingen die aanleiding geven tot significante risico's dient de auditor voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen over de vraag of:</p> <p>(a) de beslissing van het management om de schattingen al dan niet in de financiële overzichten op te nemen; en (Zie: Par. A113-A114)</p>

¹³ ISA 330, paragraph 18.

¹⁴ ISA 330, paragraaf 18.

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
<p>(b) the selected measurement basis for the accounting estimates (Ref: Para. A115)</p> <p>are in accordance with the requirements of the applicable financial reporting framework.</p>	<p>(b) de gekozen waarderingsgrondslag voor de schattingen (Zie: Par. A115)</p> <p>in overeenstemming zijn met de vereisten van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving.</p>
<p>Evaluating the Reasonableness of the Accounting Estimates, and Determining Misstatements</p>	<p>Het evalueren van de redelijkheid van de schattingen, alsmede het vaststellen van afwijkingen</p>
<p>18. The auditor shall evaluate, based on the audit evidence, whether the accounting estimates in the financial statements are either reasonable in the context of the applicable financial reporting framework, or are misstated. (Ref: Para. A116-A119)</p>	<p>18. De auditor dient op grond van de controle-informatie te evalueren of schattingen in de financiële overzichten redelijk zijn in de context van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving dan wel dat deze een afwijking bevatten. (Zie: Par. A116-A119)</p>
<p>Disclosures Related to Accounting Estimates</p>	<p>Toelichtingen met betrekking tot schattingen</p>
<p>19. The auditor shall obtain sufficient appropriate audit evidence about whether the disclosures in the financial statements related to accounting estimates are in accordance with the requirements of the applicable financial reporting framework. (Ref: Para. A120-A121)</p>	<p>19. De auditor dient voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen over de vraag of de toelichtingen in de financiële overzichten met betrekking tot schattingen in overeenstemming zijn met de vereisten van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving. (Zie: Par. A120-A121)</p>
<p>20. For accounting estimates that give rise to significant risks, the auditor shall also evaluate the adequacy of the disclosure of their estimation uncertainty in the financial statements in the context of the applicable financial reporting framework. (Ref: Para. A122-A123)</p>	<p>20. Voor schattingen die aanleiding geven tot significante risico's dient de auditor eveneens te evalueren of de toelichting van de schattingsonzekerheid in de financiële overzichten adequaat is in de context van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving. (Zie: Par. A122-A123)</p>
<p>Indicators of Possible Management Bias</p>	<p>Indicatoren voor mogelijke beïnvloeding door het management</p>
<p>21. The auditor shall review the judgments and decisions made by management in the making of accounting estimates to identify whether there are indicators of possible management bias. Indicators of possible management bias do not themselves constitute misstatements for the purposes of drawing conclusions on the reasonableness of individual accounting estimates. (Ref: Para. A124-A125)</p>	<p>21. De auditor dient de door het management ingenomen standpunten en beslissingen bij het maken van schattingen te reviewen om te onderkennen of er indicatoren zijn voor mogelijke beïnvloeding door het management. Indicatoren voor mogelijke beïnvloeding van het management vormen op zichzelf geen afwijkingen in het kader van het komen tot conclusies over de redelijkheid van individuele schattingen. (Zie: Par. A124-A125)</p>
<p>Written Representations</p>	<p>Schriftelijke bevestigingen</p>
<p>22. The auditor shall obtain written representations from management and, where appropriate, those charged with governance whether they believe significant assumptions used in making accounting estimates are reasonable. (Ref: Para. A126-A127)</p>	<p>22. De auditor dient van het management, en indien van toepassing van degenen belast met governance, schriftelijke bevestigingen te verkrijgen of het van mening is dat significante veronderstellingen die zijn gehanteerd bij het maken van schattingen redelijk zijn. (Zie: Par. A126-A127)</p>
<p>Documentation</p>	<p>Documentatie</p>
<p>23. The auditor shall include in the audit documentation:¹⁵</p> <p>(a) The basis for the auditor's conclusions about the reasonableness of accounting estimates and their disclosure that give rise to significant risks; and</p> <p>(b) Indicators of possible management bias, if any. (Ref: Para. A128)</p>	<p>23. De auditor dient in de controledocumentatie op te nemen:¹⁶</p> <p>(a) De grondslag voor de conclusies van de auditor omtrent de redelijkheid van schattingen en hun toelichtingen daarop die aanleiding geven tot significante risico's; en</p> <p>(b) Indicatoren voor mogelijke beïnvloeding door het management. (Zie: Par. A128)</p>
<p>Application and Other Explanatory Material</p>	<p>Toepassingsgerichte en overige verklarende teksten</p>
<p>Nature of Accounting Estimates (Ref: Para. 2)</p>	<p>De aard van schattingen (Zie: Par. 2)</p>

¹⁵ ISA 230, "Audit Documentation," paragraphs 8-11, and paragraph A6.

¹⁶ ISA 230, "Controledocumentatie," paragrafen 8-11, en paragraaf A6.

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
<p>A1. Because of the uncertainties inherent in business activities, some financial statement items can only be estimated. Further, the specific characteristics of an asset, liability or component of equity, or the basis of or method of measurement prescribed by the financial reporting framework, may give rise to the need to estimate a financial statement item. Some financial reporting frameworks prescribe specific methods of measurement and the disclosures that are required to be made in the financial statements, while other financial reporting frameworks are less specific. The Appendix to this ISA discusses fair value measurements and disclosures under different financial reporting frameworks.</p>	<p>A1. Vanwege de onzekerheden die inherent zijn aan zakelijke activiteiten kunnen sommige items in de financiële overzichten slechts worden geschat. Verder kunnen de specifieke kenmerken van een actiefpost, een verplichting of een component van het eigen vermogen, dan wel de door het stelsel inzake financiële verslaggeving voorgeschreven waarderingsgrondslag of –methode aanleiding geven tot de noodzaak om een item in de financiële overzichten te schatten. Sommige stelsels inzake financiële verslaggeving schrijven specifieke methoden voor waardering en voor de toelichtingen die in de financiële overzichten moeten worden opgenomen, terwijl andere stelsels inzake financiële verslaggeving daarover minder specifiek zijn. De bijlage bij deze ISA bespreekt waarderings tegen reële waarde en toelichtingen daarop onder verschillende stelsels inzake financiële verslaggeving.</p>
<p>A2. Some accounting estimates involve relatively low estimation uncertainty and may give rise to lower risks of material misstatements, for example:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Accounting estimates arising in entities that engage in business activities that are not complex. • Accounting estimates that are frequently made and updated because they relate to routine transactions. • Accounting estimates derived from data that is readily available, such as published interest rate data or exchange-traded prices of securities. Such data may be referred to as “observable” in the context of a fair value accounting estimate. • Fair value accounting estimates where the method of measurement prescribed by the applicable financial reporting framework is simple and applied easily to the asset or liability requiring measurement at fair value. • Fair value accounting estimates where the model used to measure the accounting estimate is well-known or generally accepted, provided that the assumptions or inputs to the model are observable. 	<p>A2. Sommige schattingen houden een betrekkelijk lage schattingsonzekerheid in en kunnen aanleiding geven tot lagere risico's van afwijkingen van materieel belang, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schattingen die voorkomen bij entiteiten die geen ingewikkelde zakelijke activiteiten hebben; • Schattingen die veelvuldig gemaakt en geactualiseerd worden omdat ze betrekking hebben op routinematige transacties; • Schattingen die afgeleid zijn van data die direct beschikbaar zijn, zoals openbare data over rentevoeten of beurskoersen van effecten. Dergelijke data kunnen als “waarneembaar” worden aangemerkt in de context van een schatting van reële waarde; • Schattingen van reële waarde wanneer de door het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving voorgeschreven waarderingsmethode eenvoudig is en gemakkelijk wordt toegepast op het actief of de verplichting die tegen reële waarde gewaardeerd moet worden; • Schattingen van reële waarde wanneer het gehanteerde model om de schatting te waarderen algemeen bekend en algemeen aanvaard is, mits de veronderstellingen of <i>inputs</i> voor het model waarneembaar zijn.
<p>A3. For some accounting estimates, however, there may be relatively high estimation uncertainty, particularly where they are based on significant assumptions, for example:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Accounting estimates relating to the outcome of litigation. • Fair value accounting estimates for derivative financial instruments not publicly traded. • Fair value accounting estimates for which a highly specialized entity-developed model is used or for which there are assumptions or inputs that cannot be observed in the marketplace. 	<p>A3. Voor sommige schattingen kan echter een relatief hoge schattingsonzekerheid bestaan, in het bijzonder wanneer zij zijn gebaseerd op significante veronderstellingen, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schattingen die betrekking hebben op het resultaat van een rechtszaak; • Schattingen van reële waarde voor afgeleide financiële instrumenten die niet openbaar worden verhandeld; • Schattingen van reële waarde waarvoor een in hoge mate gespecialiseerd model wordt gebruikt dat binnen de entiteit is ontwikkeld of waarvoor er veronderstellingen of <i>inputs</i> bestaan die niet in de markt waarneembaar zijn.
<p>A4. The degree of estimation uncertainty varies based on the nature of the accounting estimate, the extent to which there is a generally accepted method or model used to make the accounting estimate, and the subjectivity of the assumptions used to make the accounting estimate. In some cases, estimation uncertainty associated with an accounting estimate may be so great that the recognition criteria in the applicable financial reporting framework are not met and the accounting estimate cannot be made.</p>	<p>A4. De mate van schattingsonzekerheid varieert al naar gelang de aard van de schatting, de mate waarin er een algemeen aanvaarde methode of model bestaat, dat is gebruikt om de schatting te maken, alsmede de subjectiviteit van de veronderstellingen die zijn gehanteerd om de schatting te maken. In bepaalde gevallen kan de schattingsonzekerheid zo groot zijn, dat niet wordt voldaan aan de voor het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving geldende criteria voor opname en dat de schatting niet kan worden gemaakt.</p>
<p>A5. Not all financial statement items requiring measurement at fair value, involve estimation uncertainty. For example, this may be the case for some financial statement items where there is an active and open market that provides readily available and reliable information on the prices at which actual exchanges occur, in</p>	<p>A5. Niet voor alle posten van de financiële overzichten waarvoor een schatting op basis van reële waarde moet worden gemaakt bestaat een schattingsonzekerheid. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn voor bepaalde items in de financiële overzichten wanneer er een actieve en open markt bestaat die voorziet in direct beschikbare en betrouwbare informatie over de prijzen waartegen actuele transacties</p>

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
<p>which case the existence of published price quotations ordinarily is the best audit evidence of fair value. However, estimation uncertainty may exist even when the valuation method and data are well defined. For example, valuation of securities quoted on an active and open market at the listed market price may require adjustment if the holding is significant in relation to the market or is subject to restrictions in marketability. In addition, general economic circumstances prevailing at the time, for example, illiquidity in a particular market, may impact estimation uncertainty.</p>	<p>plaatsvinden, in welk geval het bestaan van openbare prijsnoteringen gewoonlijk de beste controle-informatie omtrent de reële waarde vormt. Er kan echter zelfs schattingsonzekerheid bestaan wanneer de waarderingmethode en de data goed gedefinieerd zijn. Voor de waardering van effecten genoteerd in een actieve en open markt tegen beursnotering kan bijvoorbeeld een aanpassing noodzakelijk zijn indien het belang in die effecten significant is in verhouding tot de markt of onderworpen is aan beperkingen in de verhandelbaarheid. Bovendien kunnen op een bepaald moment heersende algemene economische omstandigheden, bijvoorbeeld, de illiquiditeit op een specifieke markt, invloed hebben op de schattingsonzekerheid.</p>
<p>A6. Additional examples of situations where accounting estimates, other than fair value accounting estimates, may be required include:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Allowance for doubtful accounts • Inventory obsolescence. • Warranty obligations. • Depreciation method or asset useful life. • Provision against the carrying amount of an investment where there is uncertainty regarding its recoverability. • Outcome of long term contracts. • Costs arising from litigation settlements and judgments. 	<p>A6. Aanvullende voorbeelden van situaties waarin andere dan schattingen van reële waarde noodzakelijk kunnen zijn, zijn onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorziening voor dubieuze vorderingen; • Incourantheid van voorraden; • Garantieverplichtingen; • Afschrijvingsmethode of de levensduur van een actief; • Voorziening voor de boekwaarde van een investering wanneer er onzekerheid bestaat met betrekking tot de realisatiewaarde daarvan; • Het resultaat van lange termijn contracten; • Kosten die voortvloeien uit schikkingen en vonnissen ingevolge rechtszaken.
<p>A7. Additional examples of situations where fair value accounting estimates may be required include:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Complex financial instruments, which are not traded in an active and open market. • Share-based payments. • Property or equipment held for disposal. • Certain assets or liabilities acquired in a business combination, including goodwill and intangible assets. • Transactions involving the exchange of assets or liabilities between independent parties without monetary consideration, for example, a non-monetary exchange of plant facilities in different lines of business. 	<p>A7. Aanvullende voorbeelden van situaties waarin schattingen van reële waarde noodzakelijk kunnen zijn, zijn onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Complexe financiële instrumenten, die niet in een actieve en open markt worden verhandeld; • Op aandelen gebaseerde betalingen; • Gebouwen of installaties die zullen worden afgestoten; • Bepaalde bij een bedrijfscombinatie verworven activa of verplichtingen, met inbegrip van goodwill en immateriële activa; • Transacties die betrekking hebben op de ruil van activa of verplichtingen tussen onafhankelijke partijen zonder geldoverdracht, bijvoorbeeld een niet-monetaire ruil van fabrieksinstallaties uit verschillende productlijnen.
<p>A8. Estimation involves judgments based on information available when the financial statements are prepared. For many accounting estimates, these include making assumptions about matters that are uncertain at the time of estimation. The auditor is not responsible for predicting future conditions, transactions or events that, if known at the time of the audit, might have significantly affected management's actions or the assumptions used by management.</p>	<p>A8. Het maken van een schatting brengt het innemen van standpunten met zich mee gebaseerd op informatie die beschikbaar is wanneer de financiële overzichten worden opgesteld. Voor veel schattingen omvat dit het maken van veronderstellingen over aangelegenheden die op het moment van de schatting onzeker zijn. De auditor is niet verantwoordelijk voor het voorspellen van toekomstige omstandigheden, transacties of gebeurtenissen die, wanneer ze op het moment van de controle bekend zouden zijn geweest, de acties van het management of de door het management gehanteerde veronderstellingen op significante wijze zouden hebben beïnvloed.</p>
<p><i>Management Bias</i></p>	<p><i>Beïnvloeding door het management</i></p>
<p>A9. Financial reporting frameworks often call for neutrality, that is, freedom from bias. Accounting estimates are imprecise, however, and can be influenced by management judgment. Such judgment may involve unintentional or intentional management bias (for example, as a result of motivation to achieve a desired result). The susceptibility of an accounting estimate to management bias increases with the subjectivity involved</p>	<p>A9. Stelsels inzake financiële verslaggeving vragen dikwijls om neutraliteit, dat wil zeggen vrij van beïnvloeding. Schattingen zijn echter niet nauwkeurig en kunnen door de door het management ingenomen standpunten worden beïnvloed. Dergelijke standpunten kunnen het gevolg zijn van opzettelijke of opzettelijke beïnvloeding van het management (bijvoorbeeld gevolg van de motivatie om een gewenst resultaat te bereiken). De vatbaarheid van een schatting voor beïnvloeding van het management wordt</p>

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
<p>in making it. Unintentional management bias and the potential for intentional management bias are inherent in subjective decisions that are often required in making an accounting estimate. For continuing audits, indicators of possible management bias identified during the audit of the preceding periods influence the planning and risk identification and assessment activities of the auditor in the current period.</p>	<p>groter naarmate de subjectiviteit bij het maken ervan toeneemt. Onopzettelijke beïnvloeding van het management en de mogelijkheid van opzettelijke beïnvloeding van het management zijn inherent aan subjectieve beslissingen die dikwijls moeten worden genomen bij het maken van een schatting. Voor doorlopende controleopdrachten zijn tijdens de controle van de voorgaande verslagperiode onderkende indicatoren van mogelijke beïnvloeding van het management van invloed op de activiteiten van de auditor wat betreft het plannen en het onderkennen en inschatten van risico's in de huidige verslagperiode.</p>
<p>A10. Management bias can be difficult to detect at an account level. It may only be identified when considered in the aggregate of groups of accounting estimates or all accounting estimates, or when observed over a number of accounting periods. Although some form of management bias is inherent in subjective decisions, in making such judgments there may be no intention by management to mislead the users of financial statements. Where, however, there is intention to mislead, management bias is fraudulent in nature.</p>	<p>A10. Beïnvloeding door het management kan op rekeningniveau moeilijk te ontdekken zijn. Zij is mogelijk slechts te onderkennen wanneer het totaal van groepen van schattingen of van alle schattingen wordt beoordeeld dan wel wanneer naar een aantal verslagperiodes wordt gekeken. Hoewel een bepaalde vorm van beïnvloeding het management inherent is aan subjectieve beslissingen hoeft bij het vormen van dergelijke standpunten geen sprake te zijn van opzet bij het management om de gebruikers van financiële overzichten te misleiden. Wanneer er echter opzet bestaat tot misleiding is beïnvloeding het management frauduleus van aard.</p>
<p><i>Considerations Specific to Public Sector Entities</i></p>	<p><i>Overwegingen specifiek voor entiteiten in de publieke sector</i></p>
<p>A11. Public sector entities may have significant holdings of specialized assets for which there are no readily available and reliable sources of information for purposes of measurement at fair value or other current value bases, or a combination of both. Often specialized assets held do not generate cash flows and do not have an active market. Measurement at fair value therefore ordinarily requires estimation and may be complex, and in some rare cases may not be possible at all.</p>	<p>A11. Entiteiten in de publieke sector kunnen significante belangen in gespecialiseerde activa hebben waarvoor geen direct beschikbare en betrouwbare bronnen van informatie bestaan ten behoeve van de waardering tegen reële waarde of andere grondslagen van actuele waarde, dan wel een combinatie van deze twee. Dikwijls genereren deze specifieke activa geen kasstromen en bestaat er geen actieve markt voor. Waardering tegen reële waarde vereist daarom gewoonlijk een schatting en kan complex zijn, en kan in bepaalde zeldzame gevallen totaal onmogelijk zijn.</p>
<p>Risk Assessment Procedures and Related Activities (Ref: Para. 8)</p>	<p>Risico-inschattingswerkzaamheden en daaraan verwante werkzaamheden (Zie: Par. 8)</p>
<p>A12. The risk assessment procedures and related activities required by paragraph 8 of this ISA assist the auditor in developing an expectation of the nature and type of accounting estimates that an entity may have. The auditor's primary consideration is whether the understanding that has been obtained is sufficient to identify and assess the risks of material misstatement in relation to accounting estimates, and to plan the nature, timing and extent of further audit procedures.</p>	<p>A12. De procedures voor risico-inschatting en de daaraan verbonden op grond van paragraaf 8 van deze ISA vereiste activiteiten ondersteunen de auditor bij het ontwikkelen van een verwachting omtrent de aard en het soort van schattingen die binnen een entiteit kunnen bestaan. De eerste overweging voor de auditor is of het inzicht dat hij heeft verkregen voldoende is om de risico's van een afwijking van materieel belang met betrekking tot schattingen te onderkennen en in te schatten, alsmede om de aard, timing en omvang van verdere controlewerkzaamheden te plannen.</p>
<p><i>Obtaining an Understanding of the Requirements of the Applicable Financial Reporting Framework</i> (Ref: Para. 8(a))</p>	<p><i>Het verkrijgen van inzicht in de vereisten van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving</i> (Zie: Par. 8(a))</p>
<p>A13. Obtaining an understanding of the requirements of the applicable financial reporting framework assists the auditor in determining whether it, for example:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prescribes certain conditions for the recognition,¹⁷ or methods for the measurement, of accounting estimates. • Specifies certain conditions that permit or require measurement at a fair value, for example, by referring to management's intentions to carry out certain courses of action with respect to an asset or liability. • Specifies required or permitted disclosures. <p>Obtaining this understanding also provides the auditor with a basis for discussion with management about how management has applied those requirements relevant to the accounting estimate, and the auditor's determination of whether they have been applied appropriately.</p>	<p>A13. Het verkrijgen van inzicht in de vereisten van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving ondersteunt de auditor bij het vaststellen of het bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bepaalde voorwaarden voor de opname¹⁸ dan wel waarderingsmethoden van schattingen voorschrijft; • Bepaalde voorwaarden noemt die waardering tegen reële waarde toestaan of vereisen, bijvoorbeeld door te verwijzen naar voornemens van het management om bepaalde handelswijzen uit te voeren met betrekking tot een actief of een verplichting; • Vereiste of toegestane toelichtingen noemt. <p>Het verwerven van dit inzicht verschaft de auditor tevens een basis om met het management te bespreken hoe het management deze voor de schatting relevante vereisten heeft toegepast, alsmede om zelf te beslissen of deze op passende wijze zijn toegepast.</p>

17

Most financial reporting frameworks require incorporation in the balance sheet or income statement of items that satisfy their criteria for recognition. Disclosure of accounting policies or adding notes to the financial statements does not rectify a failure to recognize such items, including accounting estimates.

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
<p>A14. Financial reporting frameworks may provide guidance for management on determining point estimates where alternatives exist. Some financial reporting frameworks, for example, require that the point estimate selected be the alternative that reflects management's judgment of the most likely outcome.¹⁹ Others may require, for example, use of a discounted probability-weighted expected value. In some cases, management may be able to make a point estimate directly. In other cases, management may be able to make a reliable point estimate only after considering alternative assumptions or outcomes from which it is able to determine a point estimate.</p>	<p>A14. Stelsels inzake financiële verslaggeving kunnen het management richtlijnen verschaffen voor het maken van puntschattingen in de gevallen dat er alternatieven bestaan. Bepaalde stelsels inzake financiële verslaggeving vereisen bijvoorbeeld dat de gekozen puntschatting dat alternatief is dat naar het standpunt van het management het meest waarschijnlijke resultaat weergeeft²⁰. Andere stelsels kunnen bijvoorbeeld het hanteren van een contant gemaakte gewogen verwachtingswaarde als eis stellen, waarbij rekening is gehouden met de gewogen waarschijnlijkheden. In sommige gevallen kan het management in staat zijn direct een puntschatting te maken. In andere gevallen kan het management alleen in staat zijn een betrouwbare puntschatting te maken nadat het alternatieve veronderstellingen of resultaten heeft overwogen op basis waarvan het in staat is een puntschatting te bepalen.</p>
<p>A15. Financial reporting frameworks may require the disclosure of information concerning the significant assumptions to which the accounting estimate is particularly sensitive. Furthermore, where there is a high degree of estimation uncertainty, some financial reporting frameworks do not permit an accounting estimate to be recognized in the financial statements, but certain disclosures may be required in the notes to the financial statements.</p>	<p>A15. Stelsels inzake financiële verslaggeving kunnen vereisen dat toelichtingen met betrekking tot de significante veronderstellingen waarvoor de schatting bijzonder gevoelig is, opgenomen worden. Daarnaast staan bepaalde stelsels inzake financiële verslaggeving, wanneer er een hoge mate van schattingonzekerheid bestaat, niet toe dat een schatting in de financiële overzichten wordt opgenomen, maar kunnen toelichtingen vereist zijn in de in de financiële overzichten op te nemen toelichtingen.</p>
<p><i>Obtaining an Understanding of How Management Identifies the Need for Accounting Estimates</i> (Ref: Para. 8(b))</p>	<p><i>Het verkrijgen van inzicht in de wijze waarop het management de noodzaak voor het maken van schattingen onderkent</i> (Zie: Par. 8(b))</p>
<p>A16. The preparation of the financial statements requires management to determine whether a transaction, event or condition gives rise to the need to make an accounting estimate, and that all necessary accounting estimates have been recognized, measured and disclosed in the financial statements in accordance with the applicable financial reporting framework.</p>	<p>A16. Bij het opstellen van de financiële overzichten heeft het management de verantwoordelijkheid om vast te stellen of een transactie, een gebeurtenis of een omstandigheid aanleiding geeft tot de noodzaak tot het maken van een schatting, alsmede dat alle noodzakelijke schattingen zijn opgenomen, gewaardeerd en toegelicht in de financiële overzichten in overeenstemming met het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving.</p>
<p>A17. Management's identification of transactions, events and conditions that give rise to the need for accounting estimates is likely to be based on:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Management's knowledge of the entity's business and the industry in which it operates. • Management's knowledge of the implementation of business strategies in the current period. • Where applicable, management's cumulative experience of preparing the entity's financial statements in prior periods. <p>In such cases, the auditor may obtain an understanding of how management identifies the need for accounting estimates primarily through inquiry of management. In other cases, where management's process is more structured, for example, when management has a formal risk management function, the auditor may perform risk assessment procedures directed at the methods and practices followed by management for periodically reviewing the circumstances that give rise to the accounting estimates and re-estimating the accounting estimates as necessary. The completeness of accounting estimates is often an important consideration of the auditor, particularly accounting estimates relating to liabilities.</p>	<p>A17. Het onderkennen door het management van transacties, gebeurtenissen en omstandigheden die aanleiding geven tot de noodzaak voor schattingen wordt waarschijnlijk gebaseerd op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis van het management van de <i>business</i> van de entiteit en de branche waarin zij werkzaam is; • Kennis van het management van de implementatie van strategieën inzake de activiteiten in de huidige verslagperiode; • Indien van toepassing, de cumulatieve door het management opgedane ervaring in het opstellen van de financiële overzichten van de entiteit in voorgaande verslagperioden. <p>In dergelijke gevallen kan de auditor inzicht verwerven in de wijze waarop het management de noodzaak voor schattingen onderkent hoofdzakelijk door het management te verzoeken om inlichtingen. In andere gevallen waarin het proces van het management meer gestructureerd is, bijvoorbeeld wanneer het management kan beschikken over een formele risk management functie, kan de auditor risico-inschattingswerkzaamheden uitvoeren die gericht zijn op de methoden en praktijken die door het management zijn gehanteerd bij de periodieke beoordeling van de omstandigheden die aanleiding geven tot schattingen en, indien nodig, het maken van hernieuwde schattingen. De volledigheid van schattingen is dikwijls een belangrijk aandachtspunt van de auditor, in het bijzonder schattingen met betrekking tot verplichtingen.</p>

¹⁸ De meeste stelsels inzake financiële verslaggeving vereisen het opnemen in de balans of de winst-of verliesrekening van elementen die aan de criteria voor opname voldoen. Het verschaffen van toelichtingen over grondslagen voor de financiële verslaggeving of het toevoegen van toelichtingen aan de financiële overzichten is geen oplossing ter compensatie van het niet-opnemen van dergelijke items, met inbegrip van schattingen.

¹⁹ Different financial reporting frameworks may use different terminology to describe point estimates determined in this way.

²⁰ Verschillende stelsels inzake financiële verslaggeving kunnen gebruikmaken van een verschillende terminologie om de op deze wijze vastgestelde puntschattingen te beschrijven.

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
<p>A18. The auditor's understanding of the entity and its environment obtained during the performance of risk assessment procedures, together with other audit evidence obtained during the course of the audit, assist the auditor in identifying circumstances, or changes in circumstances, that may give rise to the need for an accounting estimate.</p>	<p>A18. Het inzicht van de auditor in de entiteit en haar omgeving dat is verkregen tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden ten behoeve van risico-inschattingen, tezamen met andere in de loop van de controle verkregen controle-informatie, ondersteunt de auditor bij het onderkennen van de omstandigheden of de veranderingen in omstandigheden, die aanleiding kunnen geven tot de noodzaak van het maken van een schatting.</p>
<p>A19. Inquiries of management about changes in circumstances may include, for example, inquiries about whether:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The entity has engaged in new types of transactions that may give rise to accounting estimates. • Terms of transactions that gave rise to accounting estimates have changed. • Accounting policies relating to accounting estimates have changed, as a result of changes to the requirements of the applicable financial reporting framework or otherwise. • Regulatory or other changes outside the control of management have occurred that may require management to revise, or make new, accounting estimates. • New conditions or events have occurred that may give rise to the need for new or revised accounting estimates. 	<p>A19. Het bij het management verzoeken om inlichtingen over veranderingen in omstandigheden kan bijvoorbeeld het verzoeken om inlichtingen inhouden over de vraag of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De entiteit nieuwe soorten van transacties is aangegaan die aanleiding kunnen geven tot schattingen; • De voorwaarden van transacties die aanleiding gaven tot schattingen zijn veranderd; • Grondslagen voor de financiële verslaggeving met betrekking tot schattingen zijn veranderd, als gevolg van veranderingen in de vereisten van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving dan wel anderszins; • Veranderingen op het gebied van regelgeving of andere veranderingen buiten de overheersende zeggenschap van het management zijn opgetreden die kunnen vereisen dat het management schattingen moet herzien of opnieuw moet maken; • Er nieuwe omstandigheden of gebeurtenissen zijn opgetreden die aanleiding kunnen geven tot de noodzaak voor nieuwe of herziene schattingen.
<p>A20. During the audit, the auditor may identify transactions, events and conditions that give rise to the need for accounting estimates that management failed to identify. ISA 315 deals with circumstances where the auditor identifies risks of material misstatement that management failed to identify, including determining whether there is a significant deficiency in internal control with regard to the entity's risk assessment processes.²¹</p>	<p>A20. De auditor kan tijdens de controle transacties, gebeurtenissen of omstandigheden onderkennen die aanleiding kunnen geven tot de noodzaak voor schattingen waarvan het management heeft verzuimd ze te onderkennen. ISA 315 behandelt de omstandigheden wanneer de auditor risico's van een tekortkoming van materieel belang onderkent die het management heeft verzuimd te onderkennen, met inbegrip van het bepalen of er sprake is van een significante tekortkoming in de interne beheersing met betrekking tot het risico-inschattingsproces van de entiteit.²²</p>
<p>Considerations Specific to Smaller Entities</p>	<p>Overwegingen specifiek voor kleinere entiteiten</p>
<p>A21. Obtaining this understanding for smaller entities is often less complex as their business activities are often limited and transactions are less complex. Further, often a single person, for example the owner-manager, identifies the need to make an accounting estimate and the auditor may focus inquiries accordingly.</p>	<p>A21. Het verkrijgen van dit inzicht voor kleinere entiteiten is dikwijls minder complex omdat hun zakelijke activiteiten vaak beperkt en hun transacties minder gecompliceerd zijn. Bovendien onderkent vaak één enkele persoon, bijvoorbeeld de eigenaar-bestuurder, de noodzaak tot het maken van schattingen en kan de auditor daardoor meer gericht verzoeken om inlichtingen.</p>
<p><i>Obtaining an Understanding of How Management Makes the Accounting Estimates</i> (Ref: Para. 8(c))</p>	<p><i>Het verkrijgen van inzicht in de wijze waarop het management de schattingen maakt</i> (Zie: Par. 8(c))</p>
<p>A22. The preparation of the financial statements also requires management to establish financial reporting processes for making accounting estimates, including adequate internal control. Such processes include the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Selecting appropriate accounting policies and prescribing estimation processes, including appropriate estimation or valuation methods, including, where applicable, models. • Developing or identifying relevant data and assumptions that affect 	<p>A22. Het opstellen van de financiële overzichten vereist ook dat het management processen in de financiële verslaggeving opzet ten behoeve van het maken van schattingen, met inbegrip van adequate interne beheersing. Dergelijke processen omvatten het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het selecteren van passende grondslagen voor de financiële verslaggeving en het voorschrijven van schattingsprocessen, met inbegrip van passende schattings- en waarderingsmethoden, waaronder, voor zover van toepassing, modellen; • Het ontwikkelen en onderkennen van relevante data en veronderstellingen die van invloed zijn op

²¹ ISA 315, paragraph 16.

²² ISA 315, paragraaf 16.

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
<p>accounting estimates.</p> <ul style="list-style-type: none"> Periodically reviewing the circumstances that give rise to the accounting estimates and re-estimating the accounting estimates as necessary. 	<p>schattingen;</p> <ul style="list-style-type: none"> Het periodiek beoordelen van de omstandigheden die aanleiding geven tot schattingen en het zo nodig opnieuw uitvoeren van de schattingen.
<p>A23. Matters that the auditor may consider in obtaining an understanding of how management makes the accounting estimates include, for example:</p> <ul style="list-style-type: none"> The types of accounts or transactions to which the accounting estimates relate (for example, whether the accounting estimates arise from the recording of routine and recurring transactions or whether they arise from non-recurring or unusual transactions). Whether and, if so, how management has used recognized measurement techniques for making particular accounting estimates. Whether the accounting estimates were made based on data available at an interim date and, if so, whether and how management has taken into account the effect of events, transactions and changes in circumstances occurring between that date and the period end. 	<p>A23. Aangelegenheden waarmee de auditor rekening houdt bij het verkrijgen van inzicht in de wijze waarop het management schattingen maakt omvatten bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> De soorten rekeningen of transacties waarop de schattingen betrekking hebben (bijvoorbeeld of schattingen voortkomen uit de vastleggingen van routinematige en zich herhalende transacties dan wel of zij voortkomen uit éénmalige of ongebruikelijke transacties); De vraag of, en zo ja, op welke wijze het management gebruik heeft gemaakt van erkende waarderings technieken voor het maken van bepaalde schattingen; De vraag of schattingen werden gemaakt gebaseerd op een tussentijdse datum beschikbare data en zo ja, of en op welke wijze het management rekening heeft gehouden met het effect van gebeurtenissen, transacties en veranderingen in omstandigheden die zich voordoen tussen die datum en het einde van de verslagperiode.
<p>Method of Measurement, Including the Use of Models (Ref: Para. 8(c)(i))</p>	<p>Waarderingsmethode, met inbegrip van het gebruikmaken van modellen (Zie: Par. 8(c)(i))</p>
<p>A24. In some cases, the applicable financial reporting framework may prescribe the method of measurement for an accounting estimate, for example, a particular model that is to be used in measuring a fair value estimate. In many cases, however, the applicable financial reporting framework does not prescribe the method of measurement, or may specify alternative methods for measurement.</p>	<p>A24. In sommige gevallen kan het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving de waarderingsmethode van een schatting voorschrijven, bijvoorbeeld een bepaald model dat gebruikt moet worden bij het waarderen van een reële waarde schatting . In veel gevallen schrijft het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving de waarderingsmethode echter niet voor of kan het alternatieve waarderingsmethoden specificeren.</p>
<p>A25. When the applicable financial reporting framework does not prescribe a particular method to be used in the circumstances, matters that the auditor may consider in obtaining an understanding of the method or, where applicable the model, used to make accounting estimates include, for example:</p> <ul style="list-style-type: none"> How management considered the nature of the asset or liability being estimated when selecting a particular method. Whether the entity operates in a particular business, industry or environment in which there are methods commonly used to make the particular type of accounting estimate. 	<p>A25. Wanneer het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving niet een bepaalde methode voorschrijft die in de omstandigheden moet worden gehanteerd, omvatten de aangelegenheden waarmee de auditor rekening kan houden bij het verkrijgen van inzicht in de bij het maken van schattingen gehanteerde methode of, indien van toepassing het model, bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> De wijze waarop het management bij het kiezen van een bepaalde methode rekening heeft gehouden met de aard van het actief of de verplichting die wordt geschat; Of de entiteit in een bepaalde <i>business</i>, bedrijfstak of omgeving opereert waarin methoden bestaan die gewoonlijk worden gehanteerd bij het maken van de specifieke soort schatting.
<p>A26. There may be greater risks of material misstatement, for example, in cases when management has internally developed a model to be used to make the accounting estimate or is departing from a method commonly used in a particular industry or environment.</p>	<p>A26. Er kunnen grotere risico's van een afwijking van materieel belang bestaan bijvoorbeeld in gevallen waarin het management intern een model heeft ontwikkeld dat wordt gehanteerd bij het maken van de schatting dan wel wanneer het management afwijkt van een methode die gewoonlijk wordt gehanteerd in een specifieke bedrijfstak of omgeving.</p>
<p>Relevant Controls (Ref: Para. 8(c)(ii))</p>	<p>Relevante interne beheersingsmaatregelen (Zie: Par. 8(c)(ii))</p>
<p>A27. Matters that the auditor may consider in obtaining an understanding of relevant controls include, for example, the experience and competence of those who make the accounting estimates, and controls related to:</p> <ul style="list-style-type: none"> How management determines the completeness, relevance and accuracy of the data used to develop accounting estimates. The review and approval of accounting estimates, including the assumptions or inputs used in their development, by appropriate levels of management and, where appropriate, those charged with governance. 	<p>A27. Aangelegenheden waarmee de auditor rekening kan houden bij het verkrijgen van inzicht in relevante interne beheersingsmaatregelen omvatten bijvoorbeeld de ervaring en competentie van degenen die de schattingen maken, alsmede interne beheersingsmaatregelen met betrekking tot:</p> <ul style="list-style-type: none"> De wijze waarop het management de volledigheid, relevantie en het accuraat zijn bepaalt van de data die worden gehanteerd bij het opzetten van schattingen; De review en goedkeuring van schattingen, met inbegrip van de veronderstellingen of <i>inputs</i> die worden gehanteerd bij het opzetten daarvan op de passende managementniveaus en indien van toepassing degenen belast met governance;

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
<ul style="list-style-type: none"> The segregation of duties between those committing the entity to the underlying transactions and those responsible for making the accounting estimates, including whether the assignment of responsibilities appropriately takes account of the nature of the entity and its products or services (for example, in the case of a large financial institution, relevant segregation of duties may include an independent function responsible for estimation and validation of fair value pricing of the entity's proprietary financial products staffed by individuals whose remuneration is not tied to such products). 	<ul style="list-style-type: none"> De functiescheiding tussen degenen die namens de entiteit de onderliggende transacties aangaan en degenen die verantwoordelijk zijn voor het maken van de schattingen, met inbegrip van de vraag of bij het toewijzen van de verantwoordelijkheden op passende wijze rekening is gehouden met de aard van de entiteit en haar producten of diensten (bijvoorbeeld in het geval van een grote financiële instelling kunnen relevante functiescheidingen inhouden dat de verantwoordelijkheid voor het schatten en valideren van prijsstellingen op basis van reële waarde van bij de entiteit in eigendom zijnde financiële producten ligt bij een onafhankelijke functie die bemand wordt door personen wier beloning geen verband houdt met dergelijke producten).
<p>A28. Other controls may be relevant to making the accounting estimates depending on the circumstances. For example, if the entity uses specific models for making accounting estimates, management may put into place specific policies and procedures around such models. Relevant controls may include, for example, those established over:</p> <ul style="list-style-type: none"> The design and development, or selection, of a particular model for a particular purpose. The use of the model. The maintenance and periodic validation of the integrity of the model. 	<p>A28. Andere interne beheersingsmaatregelen kunnen, afhankelijk van de omstandigheden, relevant zijn voor het maken van schattingen. Indien de entiteit bijvoorbeeld gebruik maakt van specifieke modellen voor het maken van schattingen kan het management specifieke beleidslijnen en procedures rondom dergelijke modellen vaststellen. Relevante interne beheersingsmaatregelen zijn bijvoorbeeld onder meer de maatregelen die zijn vastgesteld voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> Het opzetten en ontwikkelen dan wel het kiezen van een bepaald model voor een bepaalde doelstelling; Het gebruikmaken van het model; Het onderhouden en periodiek valideren van de integriteit van het model.
<p>Management's Use of Experts (Ref: Para. 8(c)(iii))</p>	<p>Het door het management gebruikmaken van deskundigen (Zie: Par. 8(c)(iii))</p>
<p>A29. Management may have, or the entity may employ individuals with, the experience and competence necessary to make the required point estimates. In some cases, however, management may need to engage an expert to make, or assist in making, them. This need may arise because of, for example:</p> <ul style="list-style-type: none"> The specialized nature of the matter requiring estimation, for example, the measurement of mineral or hydrocarbon reserves in extractive industries. The technical nature of the models required to meet the relevant requirements of the applicable financial reporting framework, as may be the case in certain measurements at fair value. The unusual or infrequent nature of the condition, transaction or event requiring an accounting estimate. 	<p>A29. Het management kan zelf of de entiteit kan personeelsleden in dienst hebben die de ervaring en competentie om de vereiste puntschattingen te maken bezitten. In sommige gevallen kan het management echter noodzaak zien een deskundige de opdracht te geven deze schatting te maken dan wel het management daarbij behulpzaam te zijn. Deze behoefte kan bijvoorbeeld ontstaan vanwege:</p> <ul style="list-style-type: none"> De specifieke aard van de aangelegenheid die een schatting noodzakelijk maakt, bijvoorbeeld de waarderingsmethode van reserves van delfstoffen of koolwaterstoffen in extractieve sectoren; Het technische karakter van de modellen die nodig zijn om te voldoen aan de relevante vereisten van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving, zoals dat bij bepaalde waarderings tegen reële waarde het geval kan zijn; Het ongebruikelijke of niet-frequente karakter van de omstandigheid, transactie of gebeurtenis die een schatting noodzakelijk maakt.
<p>Considerations specific to smaller entities</p>	<p>Overwegingen specifiek voor kleinere entiteiten</p>
<p>A30. In smaller entities, the circumstances requiring an accounting estimate often are such that the owner-manager is capable of making the required point estimate. In some cases, however, an expert will be needed. Discussion with the owner-manager early in the audit process about the nature of any accounting estimates, the completeness of the required accounting estimates, and the adequacy of the estimating process may assist the owner-manager in determining the need to use an expert.</p>	<p>A30. In kleinere entiteiten zijn de omstandigheden die een schatting noodzakelijk maken dikwijls van dien aard dat de eigenaar-bestuurder in staat is de vereiste schattingen te maken. In sommige gevallen zal echter een deskundige nodig zijn. Bespreking met de eigenaar-bestuurder in een vroegtijdig stadium van de controle over de aard van eventuele schattingen, de volledigheid van de vereiste schattingen alsmede de adequaatheid van het schattingsproces kan de eigenaar-bestuurder behulpzaam zijn hij het bepalen of het nodig is gebruik te maken van een deskundige.</p>
<p>Assumptions (Ref: Para. 8(c)(iv))</p>	<p>Veronderstellingen (Zie: Par. 8(c)(iv))</p>
<p>A31. Assumptions are integral components of accounting estimates. Matters that the auditor may consider in obtaining an understanding of the assumptions underlying the accounting estimates include, for example:</p> <ul style="list-style-type: none"> The nature of the assumptions, including which of the assumptions are likely to be significant assumptions. 	<p>A31. Veronderstellingen zijn integrale componenten van schattingen. Aangelegenheden waarmee de auditor rekening kan houden bij het verkrijgen van inzicht in de aan de schattingen ten grondslag liggende veronderstellingen kunnen bijvoorbeeld omvatten:</p> <ul style="list-style-type: none"> De aard van de veronderstellingen, met inbegrip van de vraag welke veronderstellingen waarschijnlijk significante veronderstellingen zijn.

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
<ul style="list-style-type: none"> • How management assesses whether the assumptions are relevant and complete (that is, that all relevant variables have been taken into account). • Where applicable, how management determines that the assumptions used are internally consistent. • Whether the assumptions relate to matters within the control of management (for example, assumptions about the maintenance programs that may affect the estimation of an asset's useful life), and how they conform to the entity's business plans and the external environment, or to matters that are outside its control (for example, assumptions about interest rates, mortality rates, potential judicial or regulatory actions, or the variability and the timing of future cash flows). • The nature and extent of documentation, if any, supporting the assumptions. <p>Assumptions may be made or identified by an expert to assist management in making the accounting estimates. Such assumptions, when used by management, become management's assumptions.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De wijze waarop het management een inschatting maakt of de veronderstellingen relevant en volledig zijn (dat wil zeggen dat met alle relevante variabelen rekening is gehouden); • Indien van toepassing, de wijze waarop het management vaststelt dat de gehanteerde veronderstellingen onderling consistent zijn; • De vraag of de veronderstellingen betrekking hebben op aangelegenheden binnen de overheersende zeggenschap van het management (bijvoorbeeld veronderstellingen over onderhoudsprogramma's die van invloed kunnen zijn op schatting van de economische levensduur van een actief), en de wijze waarop zij aansluiten op de <i>business</i>plannen van de entiteit en de externe omgeving, dan wel op aangelegenheden die buiten haar overheersende zeggenschap liggen (bijvoorbeeld veronderstellingen over interestvoeten, sterftekansen, mogelijke justitiële of toezichhoudende acties dan wel de veranderlijkheid en de timing van toekomstige kasstromen); • De aard en omvang van eventuele documentatie ter ondersteuning van de veronderstellingen. <p>Veronderstellingen kunnen zijn gemaakt of onderkend door een deskundige om het management behulpzaam te zijn bij het maken van schattingen. Dergelijke veronderstellingen worden, wanneer ze worden gehanteerd door het management, veronderstellingen van het management.</p>
<p>A32. In some cases, assumptions may be referred to as inputs, for example, where management uses a model to make an accounting estimate, though the term inputs may also be used to refer to the underlying data to which specific assumptions are applied.</p>	<p>A32. In bepaalde gevallen kunnen veronderstellingen worden aangemerkt als <i>inputs</i>, bijvoorbeeld wanneer het management gebruik maakt van een model om een schatting te maken, hoewel de term <i>inputs</i> ook kan worden gebruikt om te verwijzen naar de onderliggende data waarop bepaalde veronderstellingen zijn toegepast.</p>
<p>A33. Management may support assumptions with different types of information drawn from internal and external sources, the relevance and reliability of which will vary. In some cases, an assumption may be reliably based on applicable information from either external sources (for example, published interest rate or other statistical data) or internal sources (for example, historical information or previous conditions experienced by the entity). In other cases, an assumption may be more subjective, for example, where the entity has no experience or external sources from which to draw.</p>	<p>A33. Het management kan veronderstellingen onderbouwen met verschillende soorten informatie, die is ontleend aan interne en externe bronnen, waarvan de relevantie en de betrouwbaarheid zal verschillen. In sommige gevallen kan een veronderstelling op betrouwbare wijze worden gebaseerd op beschikbare informatie van externe bronnen (bijvoorbeeld een openbaar gemaakte interestvoet of andere statistische data) dan wel interne bronnen (bijvoorbeeld historische informatie of eerdere situaties waarmee de entiteit ervaring heeft opgedaan). In andere gevallen kan een veronderstelling meer subjectief zijn, bijvoorbeeld wanneer de entiteit niet beschikt over ervaring of externe bronnen waaruit kan worden geput.</p>
<p>A34. In the case of fair value accounting estimates, assumptions reflect, or are consistent with, what knowledgeable, willing arm's length parties (sometimes referred to as "marketplace participants" or equivalent) would use in determining fair value when exchanging an asset or settling a liability. Specific assumptions will also vary with the characteristics of the asset or liability being valued, the valuation method used (for example, a market approach, or an income approach) and the requirements of the applicable financial reporting framework.</p>	<p>A34. Ingeval van schattingen van reële waarde zijn veronderstellingen een weergave van of liggen in lijn met datgene wat goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen die at <i>arm's length</i> zijn soms aangeduid als 'marktpartijen' of een vergelijkbare term) zouden hanteren bij het bepalen van de reële waarde bij het overdragen van een actief of het afwickelen van een verplichting. Specifieke veronderstellingen zullen ook verschillen naar gelang van de kenmerken van het te waarderen actief of verplichting, van de gehanteerde waarderingsmethode (bijvoorbeeld een benadering vanuit de markt dan wel vanuit het resultaat) alsmede van de vereisten van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving.</p>
<p>A35. With respect to fair value accounting estimates, assumptions or inputs vary in terms of their source and bases, as follows:</p> <ol style="list-style-type: none"> (a) Those that reflect what marketplace participants would use in pricing an asset or liability developed based on market data obtained from sources independent of the reporting entity (sometimes referred to as "observable inputs" or equivalent). (b) Those that reflect the entity's own judgments about what assumptions marketplace participants would use in pricing the asset or liability developed based on the best information available in the circumstances (sometimes referred to as "unobservable inputs" or equivalent). <p>In practice, however, the distinction between (a) and (b) is not always apparent.</p>	<p>A35. Met betrekking tot schattingen van reële waarde verschillen veronderstellingen of <i>inputs</i> vanuit het oogpunt van hun bron en grondslagen als volgt:</p> <ol style="list-style-type: none"> (a) Zij die weergeven wat marktpartijen zouden hanteren bij het vaststellen van de prijs van een actief of verplichting gebaseerd op marktdata die zijn verkregen uit bronnen onafhankelijk van de verslaggevende entiteit (soms aangeduid als 'waarneembare <i>inputs</i>' of een vergelijkbare term); (b) Zij die de door de entiteit zelf ingenomen standpunten weergeven met betrekking tot de vraag wat marktpartijen zouden hanteren bij het vaststellen van de prijs van een actief of verplichting gebaseerd op de onder de gegeven omstandigheden best beschikbare informatie (soms aangeduid als 'niet waarneembare <i>inputs</i>' of een vergelijkbare term). <p>In de praktijk is het verschil tussen (a) en (b) niet altijd duidelijk. Daarnaast kan het voor het management noodzakelijk zijn een keuze te maken uit een aantal verschillende veronderstellingen die</p>

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
Further, it may be necessary for management to select from a number of different assumptions used by different marketplace participants.	worden gehanteerd door verschillende marktpartijen.
A36. The extent of subjectivity, such as whether an assumption or input is observable, influences the degree of estimation uncertainty and thereby the auditor's assessment of the risks of material misstatement for a particular accounting estimate.	A36. De mate van subjectiviteit, zoals de vraag of een veronderstelling of een <i>input</i> waarneembaar is, is van invloed op de mate van schattingsonzekerheid en daardoor op de inschatting door de auditor van de risico's van een afwijking van materieel belang voor een bepaalde schatting.
Changes in Methods for Making Accounting Estimates (Ref: Para. 8(c)(v))	Wijzigingen in methoden voor het maken van schattingen (Zie: Par. 8(c)(v))
A37. In evaluating how management makes the accounting estimates, the auditor is required to understand whether there has been or ought to have been a change from the prior period in the methods for making the accounting estimates. A specific estimation method may need to be changed in response to changes in the environment or circumstances affecting the entity or in the requirements of the applicable financial reporting framework. If management has changed the method for making an accounting estimate, it is important that management can demonstrate that the new method is more appropriate, or is itself a response to such changes. For example, if management changes the basis of making an accounting estimate from a mark-to-market approach to using a model, the auditor challenges whether management's assumptions about the marketplace are reasonable in light of economic circumstances.	A37. Bij het beoordelen van de wijze waarop het management schattingen maakt wordt van de auditor vereist dat hij inzicht heeft omtrent de vraag of er een wijziging in de methoden voor het maken van schattingen ten opzichte van de voorgaande verslagperiode is geweest dan wel had moeten zijn. Het kan noodzakelijk zijn dat een bepaalde schattingsmethode gewijzigd moet worden om in te spelen op veranderingen in de omgeving of in omstandigheden die van invloed zijn op de entiteit dan wel in de vereisten van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving. Indien het management de methode voor het maken van een schatting heeft gewijzigd is het belangrijk dat het management kan aantonen dat de nieuwe methode passender is, dan wel dat deze inspeelt op dergelijke veranderingen. Indien het management bijvoorbeeld de grondslag van de waardering van een schatting op basis van een <i>mark-to-market</i> benadering wijzigt naar het gebruik van een model, beziet de auditor op kritische wijze of de veronderstellingen van het management inzake de markt in het licht van de economische omstandigheden redelijk zijn.
Estimation Uncertainty (Ref: Para. 8(c)(vi))	Schattingsonzekerheid (Zie: Par. 8(c)(vi))
<p>A38. Matters that the auditor may consider in obtaining an understanding of whether and, if so, how management has assessed the effect of estimation uncertainty include, for example:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Whether and, if so, how management has considered alternative assumptions or outcomes by, for example, performing a sensitivity analysis to determine the effect of changes in the assumptions on an accounting estimate. • How management determines the accounting estimate when analysis indicates a number of outcome scenarios. • Whether management monitors the outcome of accounting estimates made in the prior period, and whether management has appropriately responded to the outcome of that monitoring procedure. 	<p>A38. Aangelegenheden waarmee de auditor rekening kan houden bij het verkrijgen van inzicht met betrekking tot de vraag of en zo ja, op welke wijze het management een inschatting heeft gemaakt van het effect van een schattingsonzekerheid omvatten bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Of en, zo ja, hoe het management alternatieve veronderstellingen of resultaten in de beschouwing heeft betrokken door bijvoorbeeld een gevoeligheidsanalyse uit te voeren teneinde het effect te bepalen van wijzigingen in de veronderstellingen op een schatting; • Op welke wijze het management de schatting vaststelt wanneer de analyse een aantal scenario's voor de uitkomsten daarvan voorziet; • Of het management de schattingsresultaten gemaakt in de voorgaande verslagperiode monitort, alsmede of het management op passende wijze heeft ingespeeld op de resultaten van die monitoringprocedure.
<i>Reviewing Prior Period Accounting Estimates</i> (Ref: Para. 9)	<i>Het beoordelen van schattingen uit de voorgaande verslagperiode</i> (Zie: Par. 9)
<p>A39. The outcome of an accounting estimate will often differ from the accounting estimate recognized in the prior period financial statements. By performing risk assessment procedures to identify and understand the reasons for such differences, the auditor may obtain:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Information regarding the effectiveness of management's prior period estimation process, from which the auditor can judge the likely effectiveness of management's current process. • Audit evidence that is pertinent to the re-estimation, in the current period, of prior period accounting estimates. • Audit evidence of matters, such as estimation uncertainty, that may be required to be disclosed in the financial statements. 	<p>A39. Het schattingsresultaat zal dikwijls verschillen van de schatting die is opgenomen in de financiële overzichten van de voorgaande verslagperiode. Door het uitvoeren van risico-inschattingswerkzaamheden ten behoeve van het onderkennen en begrijpen van de redenen van dergelijke verschillen verkrijgt de auditor mogelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informatie met betrekking tot de effectieve werking van het in de vorige verslagperiode door het management gehanteerde schattingsproces, waaruit de auditor zich een oordeel kan vormen omtrent de verwachte effectieve werking van dat proces in de huidige verslagperiode; • Controle-informatie die van pas komt bij de hernieuwde schatting in de huidige verslagperiode van de schattingen uit de voorgaande verslagperiode; • Controle-informatie betreffende aangelegenheden, zoals schattingsonzekerheid, waarvan het vereist kan zijn die toegelicht moet worden in de financiële overzichten.

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
<p>A40. The review of prior period accounting estimates may also assist the auditor, in the current period, in identifying circumstances or conditions that increase the susceptibility of accounting estimates to, or indicate the presence of, possible management bias. The auditor's professional skepticism assists in identifying such circumstances or conditions and in determining the nature, timing and extent of further audit procedures.</p>	<p>A40. De beoordeling van de schattingen uit de voorgaande verslagperiode kunnen de auditor in de huidige verslagperiode ook behulpzaam zijn bij het onderkennen van omstandigheden of condities die de vatbaarheid van schattingen verhogen of een aanwijzing vormen voor de aanwezigheid van mogelijke beïnvloeding door het management. De professioneel-kritische houding van de auditor ondersteunt hem bij het onderkennen van dergelijke omstandigheden of condities en bij het bepalen van de aard, timing en omvang van verdere controlewerkzaamheden.</p>
<p>A41. A retrospective review of management judgments and assumptions related to significant accounting estimates is also required by ISA 240.²³ That review is conducted as part of the requirement for the auditor to design and perform procedures to review accounting estimates for biases that could represent a risk of material misstatement due to fraud, in response to the risks of management override of controls. As a practical matter, the auditor's review of prior period accounting estimates as a risk assessment procedure in accordance with this ISA may be carried out in conjunction with the review required by ISA 240.</p>	<p>A41. Een retrospectief onderzoek van de ingenomen standpunten en veronderstellingen van het management met betrekking tot significante schattingen is ook vereist op grond van ISA 240.²⁴ Dat onderzoek wordt uitgevoerd als onderdeel van de vereiste voor de auditor om werkzaamheden op te stellen en uit te voeren voor het beoordelen van schattingen op beïnvloeding die mogelijk een risico van een afwijking van materieel belang die het gevolg van fraude is vormt, om in te spelen op de risico's dat het management interne beheersingsmaatregelen doorbreekt. Vanuit praktisch oogpunt kan een beoordeling door de auditor van schattingen uit de voorgaande verslagperiode als een van de risico-inschattingswerkzaamheden in overeenstemming met deze ISA worden uitgevoerd in samenhang met het onderzoek dat is vereist op grond van ISA 240.</p>
<p>A42. The auditor may judge that a more detailed review is required for those accounting estimates that were identified during the prior period audit as having high estimation uncertainty, or for those accounting estimates that have changed significantly from the prior period. On the other hand, for example, for accounting estimates that arise from the recording of routine and recurring transactions, the auditor may judge that the application of analytical procedures as risk assessment procedures is sufficient for purposes of the review.</p>	<p>A42. De auditor kan van oordeel zijn dat een meer gedetailleerde beoordeling noodzakelijk is voor die schattingen, waarvan tijdens de voorgaande controleperiode is onderkend dat zij een hoge mate van schattingonzekerheid meebrengen, dan wel voor die schattingen die significant zijn gewijzigd ten opzichte van de voorgaande verslagperiode. Aan de andere kant kan de auditor bijvoorbeeld voor schattingen die voortkomen uit de vastleggingen van routinematige en zich herhalende transacties van oordeel zijn dat het toepassen van cijferanalyses als risico-inschattingswerkzaamheden voldoende is voor het doel van deze beoordeling.</p>
<p>A43. For fair value accounting estimates and other accounting estimates based on current conditions at the measurement date, more variation may exist between the fair value amount recognized in the prior period financial statements and the outcome or the amount re-estimated for the purpose of the current period. This is because the measurement objective for such accounting estimates deals with perceptions about value at a point in time, which may change significantly and rapidly as the environment in which the entity operates changes. The auditor may therefore focus the review on obtaining information that would be relevant to identifying and assessing risks of material misstatement. For example, in some cases obtaining an understanding of changes in marketplace participant assumptions which affected the outcome of a prior period fair value accounting estimate may be unlikely to provide relevant information for audit purposes. If so, then the auditor's consideration of the outcome of prior period fair value accounting estimates may be directed more towards understanding the effectiveness of management's prior estimation process, that is, management's track record, from which the auditor can judge the likely effectiveness of management's current process.</p>	<p>A43. Voor schattingen van reële waarde en andere schattingen die gebaseerd zijn op de actuele situatie op de waarderingsdatum kan meer variatie bestaan tussen het reële waarde bedrag dat in de financiële overzichten van de voorgaande verslagperiode is opgenomen en het resultaat van het bedrag dat opnieuw is geschat ten behoeve van de huidige verslagperiode. Dit komt doordat de waarderingsdoelstelling voor dergelijke schattingen te maken heeft met inzichten omtrent waarde op een bepaald tijdstip, die significant en snel kunnen wijzigen wanneer de omgeving wijzigt waarin de entiteit opereert. De auditor kan daarom zijn beoordeling richten op het verkrijgen van informatie die relevant kan zijn bij het onderkennen en inschatten van de risico's van een afwijking van materieel belang. In bepaalde gevallen kan bijvoorbeeld het verwerven van inzicht in veranderingen in veronderstellingen inzake marktpartijen die van invloed zijn geweest op het resultaat van een schatting van reële waarde in een voorgaande verslagperiode waarschijnlijk geen relevante informatie verschaffen in het kader van de controle. Wanneer dit het geval is kan de beoordeling van de uitkomst van reële waarde schattingen in een voorgaande verslagperiode meer gericht worden op het begrijpen van de effectieve werking van het in de voorgaande verslagperiode door het management gehanteerde schattingsproces, dat wil zeggen het <i>track record</i> van het management, op basis waarvan de auditor zich een oordeel kan vormen over de waarschijnlijkste effectiviteit van het door het management gehanteerde schattingsproces voor de huidige verslagperiode.</p>
<p>A44. A difference between the outcome of an accounting estimate and the amount recognized in the prior period financial statements does not necessarily represent a misstatement of the prior period financial statements. However, it may do so if, for example, the difference arises from information that was available to management when the prior period's financial statements were finalized, or that could reasonably be expected to have been obtained and taken into account in the preparation of those financial statements. Many financial reporting frameworks contain guidance on distinguishing between changes in accounting estimates that constitute misstatements</p>	<p>A44. Een verschil tussen het schattingsresultaat en het bedrag dat in de financiële overzichten is opgenomen hoeft niet noodzakelijkerwijs een afwijking in de financiële overzichten van de voorgaande verslagperiode te betekenen. Het kan echter wel een afwijking zijn indien bijvoorbeeld het verschil voortkomt uit informatie die het management ter beschikking stond op het moment dat de financiële overzichten over de voorgaande verslagperiode werden afgerond, dan wel informatie waarvan redelijkerwijze kon worden verwacht dat deze was verkregen en dat daarmee rekening was gehouden bij het opstellen en weergeven van die financiële overzichten. Veel stelsels inzake financiële verslaggeving bevatten richtlijnen voor het maken van een onderscheid tussen wijzigingen in schattingen die afwijkingen vormen en wijzigingen die</p>

²³ ISA 240, "The Auditor's Responsibilities Relating to Fraud in an Audit of Financial Statements," paragraph 32(b)(ii).

²⁴ ISA 240, "De verantwoordelijkheden van de auditor met betrekking tot fraude in het kader van een controle van financiële overzichten", paragraaf 32 (b)(ii).

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
and changes that do not, and the accounting treatment required to be followed.	dat niet doen, alsmede voor de handelwijze die bij de administratieve verwerking moet worden gevolgd.
Identifying and Assessing the Risks of Material Misstatement	Het onderkennen en inschatten van de risico's van een afwijking van materieel belang
<i>Estimation Uncertainty</i> (Ref: Para. 10)	<i>Schattingonzekerheid</i> (Zie: Par. 10)
<p>A45. The degree of estimation uncertainty associated with an accounting estimate may be influenced by factors such as:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The extent to which the accounting estimate depends on judgment. • The sensitivity of the accounting estimate to changes in assumptions. • The existence of recognized measurement techniques that may mitigate the estimation uncertainty (though the subjectivity of the assumptions used as inputs may nevertheless give rise to estimation uncertainty). • The length of the forecast period, and the relevance of data drawn from past events to forecast future events. • The availability of reliable data from external sources. • The extent to which the accounting estimate is based on observable or unobservable inputs. <p>The degree of estimation uncertainty associated with an accounting estimate may influence the estimate's susceptibility to bias.</p>	<p>A45. De schattingonzekerheid betreffende een schatting kan worden beïnvloed door factoren als:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De mate waarin de schatting afhankelijk is van oordeelsvorming; • De gevoeligheid van de schatting voor veranderingen in veronderstellingen; • Het bestaan van erkende waarderingstechnieken die de schattingonzekerheid kunnen mitigeren (hoewel de subjectiviteit van de als <i>inputs</i> gehanteerde veronderstellingen desondanks aanleiding kan geven tot schattingonzekerheid); • De lengte van de prognoseperiode, alsmede de relevantie van data ontleend aan gebeurtenissen uit het verleden voor het prognosticeren van toekomstige gebeurtenissen; • De beschikbaarheid van betrouwbare data vanuit externe bronnen; • De mate waarin de schatting is gebaseerd op waarneembare dan wel niet waarneembare <i>inputs</i>. <p>De mate van schattingonzekerheid kan van invloed zijn op de vatbaarheid van de schatting voor beïnvloeding.</p>
<p>A46. Matters that the auditor considers in assessing the risks of material misstatement may also include:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The actual or expected magnitude of an accounting estimate. • The recorded amount of the accounting estimate (that is, management's point estimate) in relation to the amount expected by the auditor to be recorded. • Whether management has used an expert in making the accounting estimate. • The outcome of the review of prior period accounting estimates. 	<p>A46. Aangelegenheden waarmee de auditor rekening houdt bij het inschatten van de risico's van een afwijking van materieel belang kunnen ook omvatten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De feitelijke of verwachte orde van grootte van een schatting; • Het vastgelegde bedrag van de schatting (dat wil zeggen de puntschatting van het management) ten opzichte van het bedrag dat door de auditor als vastlegging werd verwacht; • De vraag of het management bij het maken van de schatting gebruik heeft gemaakt van een deskundige; • Het resultaat van de beoordeling van schattingen uit de voorgaande verslagperiode.
<i>High Estimation Uncertainty and Significant Risks</i> (Ref: Para. 11)	<i>Een hoge mate van schattingonzekerheid en significante risico's</i> (Zie: Par. 11)
<p>A47. Examples of accounting estimates that may have high estimation uncertainty include the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Accounting estimates that are highly dependent upon judgment, for example, judgments about the outcome of pending litigation or the amount and timing of future cash flows dependent on uncertain events many years in the future. • Accounting estimates that are not calculated using recognized measurement techniques. • Accounting estimates where the results of the auditor's review of similar accounting estimates made in the prior period financial statements indicate a substantial difference between the original accounting estimate and the actual outcome. • Fair value accounting estimates for which a highly specialized entity-developed model is used or for which there are no observable inputs. 	<p>A47. Voorbeelden van schattingen die een hoge mate van schattingonzekerheid kunnen hebben zijn onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schattingen die in hoge mate afhankelijk zijn van oordeelsvorming, bijvoorbeeld over het resultaat van een lopende rechtszaak of het bedrag en timing van toekomstige kasstromen hangen af van onzekere gebeurtenissen gespreid over vele jaren in de toekomst; • Schattingen die nog niet zijn berekend met gebruikmaking van erkende waarderingstechnieken. Schattingen waarbij de resultaten van de beoordeling door de auditor van soortgelijke schattingen die zijn gemaakt in de financiële overzichten van de voorgaande verslagperiode een aanwijzing vormen voor een substantieel verschil tussen de oorspronkelijke schatting en het feitelijk resultaat; • Schattingen van reële waarde schattingen waarvoor een zeer specialistisch door de entiteit ontwikkeld model wordt gebruikt of waarvoor geen waarneembare <i>inputs</i> aanwezig zijn.

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
A48. A seemingly immaterial accounting estimate may have the potential to result in a material misstatement due to the estimation uncertainty associated with the estimation; that is, the size of the amount recognized or disclosed in the financial statements for an accounting estimate may not be an indicator of its estimation uncertainty.	A48. Een schijnbaar niet van materieel belang zijnde schatting kan mogelijk resulteren in een afwijking van materieel belang als gevolg van schattingsonzekerheid die samenhangt met de schatting; hetgeen betekent dat de omvang van het bedrag dat als schatting is verwerkt of toegelicht in de financiële overzichten mogelijk geen indicatie hoeft te vormen voor de daarmee samenhangende schattingsonzekerheid.
A49. In some circumstances, the estimation uncertainty is so high that a reasonable accounting estimate cannot be made. The applicable financial reporting framework may, therefore, preclude recognition of the item in the financial statements, or its measurement at fair value. In such cases, the significant risks relate not only to whether an accounting estimate should be recognized, or whether it should be measured at fair value, but also to the adequacy of the disclosures. With respect to such accounting estimates, the applicable financial reporting framework may require disclosure of the accounting estimates and the high estimation uncertainty associated with them (see paragraphs A120-A123).	A49. In bepaalde omstandigheden is de schattingsonzekerheid zo hoog dat een redelijke schatting niet kan worden gemaakt. Het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving kan daarom opname van het item dan wel de waardering ervan op basis van reële waarde in de financiële overzichten beletten. In dergelijke gevallen hebben de significante risico's niet alleen betrekking op de vraag of een schatting dient te worden opgenomen, dan wel dat deze dient te worden gewaardeerd op basis van reële waarde, maar ook het adequaat zijn van de in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen. Met betrekking tot dergelijke schattingen kan het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving een toelichting op de schattingen vereisen alsmede op de hoge mate van de daarmee samenhangende schattingsonzekerheid (Zie: Par. A120-A123).
A50. If the auditor determines that an accounting estimate gives rise to a significant risk, the auditor is required to obtain an understanding of the entity's controls, including control activities. ²⁵	A50. Wanneer de auditor vaststelt dat een schatting aanleiding geeft tot een significant risico wordt van hem vereist dat hij inzicht verkrijgt in de interne beheersingsmaatregelen van de entiteit, met inbegrip van de interne beheersingsactiviteiten ²⁶ .
A51. In some cases, the estimation uncertainty of an accounting estimate may cast significant doubt about the entity's ability to continue as a going concern. ISA 570 ²⁷ establishes requirements and provides guidance in such circumstances.	A51. In bepaalde gevallen kan de schattingsonzekerheid gerede twijfel doen rijzen over het vermogen van de entiteit om haar continuïteit te waarborgen. ISA 570 ²⁸ stelt vereisten vast en geeft richtlijnen in dergelijke situaties.
Responses to the Assessed Risks of Material Misstatement (Ref: Para. 12)	Het inspelen op de ingeschatte risico's van een afwijking van materieel belang (Zie: Par. 12)
A52. ISA 330 requires the auditor to design and perform audit procedures whose nature, timing and extent are responsive to the assessed risks of material misstatement in relation to accounting estimates at both the financial statement and assertion levels. ²⁹ Paragraphs A53-A115 focus on specific responses at the assertion level only.	A52. ISA 330 stelt aan de auditor als eis dat hij controlewerkzaamheden opzet en uitvoert waarvan de aard, timing en omvang inspelen op de ingeschatte risico's van een afwijking van materieel belang met betrekking tot de schattingen zowel op het niveau van het financiële overzicht als op het niveau van beweringen ³⁰ . De paragrafen A53–A115 zijn alleen gericht op het inspelen op het niveau van beweringen.
<i>Application of the Requirements of the Applicable Financial Reporting Framework (Ref: Para. 12(a))</i>	<i>Het toepassen van de vereisten van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving (Zie: Par. 12(a))</i>
A53. Many financial reporting frameworks prescribe certain conditions for the recognition of accounting estimates and specify the methods for making them and required disclosures. Such requirements may be complex and require the application of judgment. Based on the understanding obtained in performing risk assessment procedures, the requirements of the applicable financial reporting framework that may be susceptible to misapplication or differing interpretations become the focus of the auditor's attention.	A53. Veel stelsels inzake financiële verslaggeving schrijven bepaalde voorwaarden voor voor het opnemen van schattingen en specificeren de methoden voor het maken van schattingen en voor vereiste toelichtingen. Dergelijke vereisten kunnen complex zijn en vereisen het toepassen van oordeelsvorming. Gebaseerd op het inzicht dat is verkregen bij het uitvoeren van de werkzaamheden ten behoeve van de risico-inschatting richt de aandacht van de auditor zich op de vereisten van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving die vatbaar zijn voor verkeerde toepassing of voor afwijkende interpretaties.
A54. Determining whether management has appropriately applied the requirements of the applicable financial reporting framework is based, in part, on the auditor's understanding of the entity and its environment. For example, the measurement of the fair value of some items, such as intangible assets acquired in a business combination, may involve special considerations that are affected by the nature of the entity and its	A54. Het vaststellen of het management de vereisten van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving op passende wijze toegepast is deels gebaseerd op het inzicht van de auditor in de entiteit en haar omgeving. De waardering bijvoorbeeld van de reële waarde van bepaalde posten, zoals immateriële activa die bij een bedrijfscombinatie zijn verkregen, kan bijzondere overwegingen met zich meebrengen die worden beïnvloed door de aard van de entiteit en haar activiteiten.

²⁵ ISA 315, paragraph 29.

²⁶ ISA 315, paragraaf 29.

²⁷ ISA 570, "Going Concern."

²⁸ ISA 570, "Continuïteit".

²⁹ ISA 330, paragraphs 5-6.

³⁰ ISA 330, paragrafen 5-6.

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
operations.	
A55. In some situations, additional audit procedures, such as the inspection by the auditor of the current physical condition of an asset, may be necessary to determine whether management has appropriately applied the requirements of the applicable financial reporting framework.	A55. In bepaalde gevallen kunnen aanvullende controlewerkzaamheden, zoals het inspecteren door de auditor van de huidige fysieke toestand van een actief, noodzakelijk zijn om vast te stellen of het management de vereisten van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving op passende wijze heeft toegepast.
A56. The application of the requirements of the applicable financial reporting framework requires management to consider changes in the environment or circumstances that affect the entity. For example, the introduction of an active market for a particular class of asset or liability may indicate that the use of discounted cash flows to estimate the fair value of such asset or liability is no longer appropriate.	A56. Het toepassen van de vereisten van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving vereist dat het management rekening houdt met veranderingen in de omgeving of de omstandigheden die van invloed zijn op de entiteit. Het introduceren van een actieve markt voor een bepaalde groep van activa of verplichtingen kan erop wijzen dat het gebruikmaken van de <i>discounted cash flow</i> methode van voor het schatten van de reële waarde van een dergelijk activum of verplichting niet passend meer is.
<i>Consistency in Methods and Basis for Changes</i> (Ref: Para. 12(b))	<i>Consistentie in methoden en basis voor wijzigingen</i> (Zie: Par. 12(b))
A57. The auditor's consideration of a change in an accounting estimate, or in the method for making it from the prior period, is important because a change that is not based on a change in circumstances or new information is considered arbitrary. Arbitrary changes in an accounting estimate result in inconsistent financial statements over time and may give rise to a financial statement misstatement or be an indicator of possible management bias.	A57. De beoordeling door de auditor van een wijziging in een schatting, dan wel in de methode voor het doorvoeren van de wijziging ten opzichte van de voorgaande verslagperiode, is van belang omdat een wijziging die niet gebaseerd is op een verandering in omstandigheden of nieuwe informatie als arbitrair wordt beschouwd. Arbitraire wijzigingen in een schatting resulteren in financiële overzichten die in de tijd gezien niet consistent zijn en kunnen aanleiding geven tot een afwijking in de financiële overzichten dan wel een indicatie vormen voor mogelijke beïnvloeding door het management.
A58. Management often is able to demonstrate good reason for a change in an accounting estimate or the method for making an accounting estimate from one period to another based on a change in circumstances. What constitutes a good reason, and the adequacy of support for management's contention that there has been a change in circumstances that warrants a change in an accounting estimate or the method for making an accounting estimate, are matters of judgment.	A58. Het management is dikwijls in staat een goede reden aan te voeren voor een wijziging in een schatting of in de methode voor het maken van een schatting van de ene verslagperiode ten opzichte van een andere op basis van een verandering in omstandigheden. Wat een goede reden vormt en hoe adequaat de onderbouwing van de bewering van het management is dat er een verandering in omstandigheden is opgetreden die een wijziging rechtvaardigt in een schatting of in de methode voor het maken van een schatting is een kwestie van oordeelsvorming.
<i>Responses to the Assessed Risks of Material Misstatements</i> (Ref: Para. 13)	<i>Het Inspelen op de ingeschatte risico's van een afwijking van materieel belang</i> (Zie: Par. 13)
A59. The auditor's decision as to which response, individually or in combination, in paragraph 13 to undertake to respond to the risks of material misstatement may be influenced by such matters as: <ul style="list-style-type: none"> • The nature of the accounting estimate, including whether it arises from routine or non routine transactions. • Whether the procedure(s) is expected to effectively provide the auditor with sufficient appropriate audit evidence. • The assessed risk of material misstatement, including whether the assessed risk is a significant risk. 	A59. De beslissing van de auditor over de in paragraaf 13 genoemde acties die, afzonderlijk of in combinatie met elkaar, moeten worden ondernomen om in te spelen op de risico's van een afwijking van materieel belang kan worden beïnvloed door aangelegenheden als: <ul style="list-style-type: none"> • De aard van de schatting, met inbegrip van de vraag of deze voortkomt uit routinematige dan wel niet routinematige transacties; • De vraag of van de werkzaamheden wordt verwacht dat zij de auditor op effectieve wijze voorzien van voldoende en geschikte controle-informatie; • Het ingeschatte risico van een afwijking van materieel belang, met inbegrip van de vraag of het ingeschatte risico al dan niet een significant risico is.
A60. For example, when evaluating the reasonableness of the allowance for doubtful accounts, an effective procedure for the auditor may be to review subsequent cash collections in combination with other procedures. Where the estimation uncertainty associated with an accounting estimate is high, for example, an accounting estimate based on a proprietary model for which there are unobservable inputs, it may be that a combination of the responses to assessed risks in paragraph 13 is necessary in order to obtain sufficient appropriate audit evidence.	A60. Bijvoorbeeld: Bij het beoordelen van de redelijkheid van de voorziening voor dubieuze vorderingen kunnen effectieve werkzaamheden voor de auditor bestaan uit het beoordelen van latere geldontvangsten in combinatie met andere werkzaamheden. Wanneer de schattingsonzekerheid die met het maken van een bepaalde schatting samenhangt hoog is, bijvoorbeeld een schatting gebaseerd op een intern ontwikkeld model waarvoor niet waarneembare <i>inputs</i> bestaan, kan het voorkomen dat een combinatie van de in paragraaf 13 acties om in te spelen op de ingeschatte risico's noodzakelijk is voor het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie.
A61. Additional guidance explaining the circumstances in which each of the responses may be appropriate is provided in paragraphs A62-A95.	A61. Aanvullende richtlijnen, waarin de situaties worden aangegeven waarin elk van de acties passend kunnen zijn, zijn vermeld in de paragrafen A62-A95.
<i>Events Occurring Up to the Date of the Auditor's Report</i> (Ref: Para. 13(a))	<i>Gebeurtenissen die zich voordoen tot aan de datum van de controleverklaring</i> (Zie: Par. 13(a))
A62. Determining whether events occurring up to the date of the auditor's report provide	A62. Het vaststellen of gebeurtenissen die zich voordoen tot aan de datum van de controleverklaring

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
<p>audit evidence regarding the accounting estimate may be an appropriate response when such events are expected to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Occur; and • Provide audit evidence that confirms or contradicts the accounting estimate. 	<p>controle-informatie verschaffen met betrekking tot de schatting kan een passende response zijn wanneer van dergelijke gebeurtenissen wordt verwacht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dat zij voorkomen; en • Dat zij controle-informatie verschaffen die de schatting bevestigt, dan wel daarmee in strijd is.
<p>A63. Events occurring up to the date of the auditor's report may sometimes provide sufficient appropriate audit evidence about an accounting estimate. For example, sale of the complete inventory of a superseded product shortly after the period end may provide audit evidence relating to the estimate of its net realizable value. In such cases, there may be no need to perform additional audit procedures on the accounting estimate, provided that sufficient appropriate evidence about the events is obtained.</p>	<p>A63. Gebeurtenissen die zich voordoen tot aan de datum van de controleverklaring kunnen soms voldoende en geschikte controle-informatie over een schatting verschaffen. De verkoop van de gehele voorraad van een verouderd product kort na het einde van de verslagperiode kan bijvoorbeeld controle-informatie verschaffen over een schatting van diens directe opbrengstwaarde. In dergelijke gevallen is het mogelijk niet nodig aanvullende controlewerkzaamheden uit te voeren met betrekking tot de schatting, mits voldoende en geschikte controle-informatie over de gebeurtenissen wordt verkregen.</p>
<p>A64. For some accounting estimates, events occurring up to the date of the auditor's report are unlikely to provide audit evidence regarding the accounting estimate. For example, the conditions or events relating to some accounting estimates develop only over an extended period. Also, because of the measurement objective of fair value accounting estimates, information after the period-end may not reflect the events or conditions existing at the balance sheet date and therefore may not be relevant to the measurement of the fair value accounting estimate. Paragraph 13 identifies other responses to the risks of material misstatement that the auditor may undertake.</p>	<p>A64. Voor bepaalde schattingen verschaffen gebeurtenissen die zich voordoen tot aan de datum van de controleverklaring waarschijnlijk geen controle-informatie met betrekking tot die schatting. Zo ontwikkelen bijvoorbeeld de omstandigheden of gebeurtenissen met betrekking tot sommige schattingen zich over een verlengde verslagperiode. Tevens is informatie na afloop van de verslagperiode vanwege de waarderingsdoelstelling van schattingen van reële waarde mogelijk geen weergave van de op de balansdatum bestaande gebeurtenissen en omstandigheden en is zij mogelijk niet relevant voor de waardering van de reële waarde schatting. Paragraaf 13 geeft andere benaderingen aan die de auditor kan hanteren teneinde in te spelen op de risico's van een afwijking van materieel belang.</p>
<p>A65. In some cases, events that contradict the accounting estimate may indicate that management has ineffective processes for making accounting estimates, or that there is management bias in the making of accounting estimates.</p>	<p>A65. In bepaalde gevallen kunnen gebeurtenissen die strijdig zijn met de schatting een aanwijzing vormen voor het feit dat het management niet-effectieve processen hanteert bij het maken van schattingen, dan wel dat er bij het maken van schattingen beïnvloeding bestaat door het management.</p>
<p>A66. Even though the auditor may decide not to undertake this approach in respect of specific accounting estimates, the auditor is required to comply with ISA 560.³¹ The auditor is required to perform audit procedures designed to obtain sufficient appropriate audit evidence that all events occurring between the date of the financial statements and the date of the auditor's report that require adjustment of, or disclosure in, the financial statements have been identified³² and appropriately reflected in the financial statements.³³ Because the measurement of many accounting estimates, other than fair value accounting estimates, usually depends on the outcome of future conditions, transactions or events, the auditor's work under ISA 560 is particularly relevant.</p>	<p>A66. Zelfs wanneer de auditor besluit deze benadering met betrekking tot bepaalde schattingen niet te kiezen, wordt van hem vereist dat hij ISA 560³⁴ naleeft. Van de auditor wordt vereist dat hij controlewerkzaamheden uitvoert die zijn opgezet om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen dat alle gebeurtenissen die zich voordoen tussen de datum van de financiële overzichten en de datum van de controleverklaring en waarvoor een aanpassing van of een toelichting in de financiële overzichten is vereist, zijn onderkend³⁵ en op passende wijze in de financiële overzichten zijn weergegeven³⁶. Omdat de waardering van veel schattingen, anders dan schattingen van reële waarde, gewoonlijk afhangen van het resultaat van toekomstige omstandigheden, transacties of gebeurtenissen, is het werk van de auditor genoemd in ISA 560 bijzonder relevant.</p>
<p>Considerations specific to smaller entities</p>	<p>Overwegingen specifiek voor kleinere entiteiten</p>
<p>A67. When there is a longer period between the balance sheet date and the date of the auditor's report, the auditor's review of events in this period may be an effective response for accounting estimates other than fair value accounting estimates. This may particularly be the case in some smaller owner-managed entities, especially when management does not have formalized control procedures over accounting estimates.</p>	<p>A67. Wanneer er een langere periode bestaat tussen de balansdatum en de datum van de controleverklaring kan de beoordeling door de auditor van de gebeurtenissen in deze periode een effectieve wijze van inspelen zijn op schattingen anders dan schattingen van reële waarde. Dit kan in het bijzonder het geval zijn bij bepaalde kleinere entiteiten die worden bestuurd door de eigenaar-bestuurder, met name wanneer het management geen interne beheersingsmaatregelen heeft geformaliseerd met betrekking tot schattingen.</p>

³¹ ISA 560, "Subsequent Events."

³² ISA 560, paragraph 6.

³³ ISA 560, paragraph 8.

³⁴ ISA 560, "Gebeurtenissen na de einddatum van de verslagperiode".

³⁵ ISA 560, paragraaf 6.

³⁶ ISA 560, paragraaf 8.

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
Testing How Management Made the Accounting Estimate (Ref: Para. 13(b))	Het toetsen van de wijze waarop het management de schatting heeft gemaakt (Zie: Par. 13(b))
<p>A68. Testing how management made the accounting estimate and the data on which it is based may be an appropriate response when the accounting estimate is a fair value accounting estimate developed on a model that uses observable and unobservable inputs. It may also be appropriate when, for example:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The accounting estimate is derived from the routine processing of data by the entity's accounting system. • The auditor's review of similar accounting estimates made in the prior period financial statements suggests that management's current period process is likely to be effective. • The accounting estimate is based on a large population of items of a similar nature that individually are not significant. 	<p>A68. Het toetsen van de wijze waarop het management de schatting heeft gemaakt en van de data waarop deze is gebaseerd kan een passende wijze van inspelen wanneer de schatting bestaat uit een reële waarde schatting, die voortkomt uit een model dat gebruik maakt van waarneembare en niet waarneembare <i>inputs</i>. Het kan ook een passende wijze zijn wanneer bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De schatting is ontleend aan de routinematige verwerking van data door het administratieve systeem van de entiteit; • De beoordeling door de auditor van soortgelijke schattingen die zijn gemaakt in de financiële overzichten van de voorgaande verslagperiode er op wijst dat het proces van het management in de huidige periode waarschijnlijk effectief is; • Het administratieve systeem is gebaseerd op een omvangrijke populatie van items van gelijksoortige aard die afzonderlijk niet significant zijn.
<p>A69. Testing how management made the accounting estimate may involve, for example:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testing the extent to which data on which the accounting estimate is based is accurate, complete and relevant, and whether the accounting estimate has been properly determined using such data and management assumptions. • Considering the source, relevance and reliability of external data or information, including that received from external experts engaged by management to assist in making an accounting estimate. • Recalculating the accounting estimate, and reviewing information about an accounting estimate for internal consistency. • Considering management's review and approval processes. 	<p>A69. Het toetsen van de wijze waarop het management de schatting heeft gemaakt kan bijvoorbeeld inhouden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het toetsen in hoeverre de data waarop de schatting is gebaseerd accuraat, volledig en relevant is, alsmede of de schatting op een juiste wijze is vastgesteld met gebruikmaking van deze data en van de veronderstellingen van het management; • Het overwegen van de bron, de relevantie en de betrouwbaarheid van externe data of informatie, met inbegrip van de data die zijn verkregen van externe deskundigen ingehuurd door het management ter ondersteuning bij het maken van een schatting; • Herberekenen van de schatting, alsmede het beoordelen van de interne consistentie van informatie over een schatting; • Het rekening houden met de review- en goedkeuringsprocessen van het management.
Considerations specific to smaller entities	Overwegingen specifiek voor kleinere entiteiten
<p>A70. In smaller entities, the process for making accounting estimates is likely to be less structured than in larger entities. Smaller entities with active management involvement may not have extensive descriptions of accounting procedures, sophisticated accounting records, or written policies. Even if the entity has no formal established process, it does not mean that management is not able to provide a basis upon which the auditor can test the accounting estimate.</p>	<p>A70. In kleinere entiteiten is het proces voor het maken van schattingen waarschijnlijk minder gestructureerd dan in grotere entiteiten. Kleinere entiteiten met een actieve betrokkenheid van het management beschikken mogelijk noch over uitgebreide beschrijvingen van administratieve procedures, geavanceerde administratieve vastleggingen, noch over schriftelijke beleidslijnen. Zelfs indien de entiteit geen formeel vastgestelde procedure hanteert betekent dit niet dat het management niet in staat is een basis te verschaffen op grond waarvan de auditor de schatting kan toetsen.</p>
Evaluating the method of measurement (Ref: Para. 13(b)(i))	Het evalueren van de waarderingsmethode (Zie: Par. 13(b)(i))
<p>A71. When the applicable financial reporting framework does not prescribe the method of measurement, evaluating whether the method used, including any applicable model, is appropriate in the circumstances is a matter of professional judgment.</p>	<p>A71. Wanneer het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving de waarderingsmethode niet voorschrijft is het evalueren of de gehanteerde methode, met inbegrip van het eventueel gehanteerde model, in de gegeven omstandigheden passend is, een kwestie van vakkundige oordeelsvorming.</p>
<p>A72. For this purpose, matters that the auditor may consider include, for example, whether:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Management's rationale for the method selected is reasonable. • Management has sufficiently evaluated and appropriately applied the criteria, if any, provided in the applicable financial reporting framework to support the selected method. • The method is appropriate in the circumstances given the nature of the asset 	<p>A72. In dit kader kunnen aangelegenheden die de auditor overweegt bestaan uit bijvoorbeeld of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De redenering die het management heeft gevolgd bij het kiezen of de methode redelijk is; • Het management de eventueel in het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving verschaft criteria ter ondersteuning van de gekozen methode voldoende heeft geëvalueerd en op passende wijze heeft toegepast; • De methode passend is in de omstandigheden gegeven de aard van het actief of de verplichting dat/die wordt geschat en de vereisten van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
<p>or liability being estimated and the requirements of the applicable financial reporting framework relevant to accounting estimates.</p> <ul style="list-style-type: none"> • The method is appropriate in relation to the business, industry and environment in which the entity operates. 	<p>verslaggeving die op schattingen betrekking hebben;</p> <ul style="list-style-type: none"> • de methode passend is in verhouding tot de <i>business</i>, de sector en de omgeving waarin de entiteit opereert.
<p>A73. In some cases, management may have determined that different methods result in a range of significantly different estimates. In such cases, obtaining an understanding of how the entity has investigated the reasons for these differences may assist the auditor in evaluating the appropriateness of the method selected.</p>	<p>A73. In bepaalde gevallen kan het management hebben vastgesteld dat verschillende methoden leiden tot een reeks van significant verschillende schattingen. In die gevallen kan het verkrijgen van inzicht in de wijze waarop de entiteit onderzoek heeft gedaan naar de oorzaken van deze verschillen de auditor behulpzaam zijn bij het evalueren van de geschiktheid van de gekozen methode.</p>
<p>Evaluating the use of models</p>	<p>Het evalueren van het gebruikmaken van modellen</p>
<p>A74. In some cases, particularly when making fair value accounting estimates, management may use a model. Whether the model used is appropriate in the circumstances may depend on a number of factors, such as the nature of the entity and its environment, including the industry in which it operates, and the specific asset or liability being measured.</p>	<p>A74. In bepaalde gevallen kan het management gebruikmaken van een model, in het bijzonder bij het maken van schattingen van reële waarde. Of het gehanteerde model passend is onder de gegeven omstandigheden kan afhangen van een aantal factoren, zoals de aard van de entiteit en haar omgeving, met inbegrip van de sector waarin zij opereert, alsmede van het specifieke actief of de specifieke verplichting dat/die wordt gewaardeerd.</p>
<p>A75. The extent to which the following considerations are relevant depends on the circumstances, including whether the model is one that is commercially available for use in a particular sector or industry, or a proprietary model. In some cases, an entity may use an expert to develop and test a model.</p>	<p>A75. De mate waarin de volgende overwegingen relevant zijn is afhankelijk van de omstandigheden, met inbegrip van de vraag of het model er een is dat commercieel beschikbaar is om te gebruiken in een bepaalde bedrijfstak of sector dan wel een intern ontwikkeld model. In bepaalde gevallen kan de entiteit gebruikmaken van een deskundige om het model te ontwikkelen en te toetsen.</p>
<p>A76. Depending on the circumstances, matters that the auditor may also consider in testing the model include, for example, whether:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The model is validated prior to usage, with periodic reviews to ensure it is still suitable for its intended use. The entity's validation process may include evaluation of: <ul style="list-style-type: none"> ○ The model's theoretical soundness and mathematical integrity, including the appropriateness of model parameters. ○ The consistency and completeness of the model's inputs with market practices. ○ The model's output as compared to actual transactions. • Appropriate change control policies and procedures exist. • The model is periodically calibrated and tested for validity, particularly when inputs are subjective. • Adjustments are made to the output of the model, including in the case of fair value accounting estimates, whether such adjustments reflect the assumptions marketplace participants would use in similar circumstances. • The model is adequately documented, including the model's intended applications and limitations and its key parameters, required inputs, and results of any validation analysis performed. 	<p>A76. Afhankelijk van de omstandigheden omvatten aangelegenheden die de auditor ook in overweging kan nemen bij het toetsen van een model bijvoorbeeld de vraag of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het model voorafgaand aan het gebruik is gevalideerd met periodieke beoordelingen om zeker te zijn dat het nog steeds geschikt is voor het beoogde gebruik. Het validatieproces van de entiteit kan een evaluatie inhouden van: <ul style="list-style-type: none"> ○ De theoretische degelijkheid en mathematische integriteit van het model, met inbegrip van de geschiktheid van de parameters van het model; ○ De consistentie en volledigheid van de invoer in het model van <i>inputs</i> zoals in de markt gebruikelijk is; ○ De <i>output</i> van het model in vergelijking met feitelijke transacties. • Er passende beleidslijnen en procedures bestaan voor de beheersing van wijzigingen; • Het model periodiek wordt gecalibreerd en op validiteit wordt getoetst, in het bijzonder wanneer <i>inputs</i> subjectief zijn; • Aanpassingen worden aangebracht op de <i>output</i> van het model, met inbegrip van de vraag of in geval van schattingen van reële waarde dergelijke aanpassingen de veronderstellingen weerspiegelen die marktpartijen zouden hanteren in soortgelijke omstandigheden; • Het model adequaat is gedocumenteerd, met inbegrip van de beoogde toepassingen en beperkingen van het model alsmede de belangrijkste parameters, vereiste <i>inputs</i> en resultaten van eventuele uitgevoerde analyses voor validatie.
<p>Assumptions used by management (Ref: Para. 13(b)(ii))</p>	<p>Door het management gehanteerde veronderstellingen (Zie: Par. 13(b)(ii))</p>
<p>A77. The auditor's evaluation of the assumptions used by management is based only on information available to the auditor at the time of the audit. Audit procedures dealing with management assumptions are performed in the context of the audit of the entity's financial statements, and not for the purpose of providing an opinion on assumptions themselves.</p>	<p>A77. De evaluatie van de auditor van de door het management gehanteerde veronderstellingen is slechts gebaseerd op informatie die voor de auditor beschikbaar is op het moment van de controle. Controlewerkzaamheden met betrekking tot veronderstellingen van het management worden uitgevoerd in het kader van de controle van de financiële overzichten van de entiteit en niet met als doel een oordeel te verschaffen over de veronderstellingen zelf.</p>

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
<p>A78. Matters that the auditor may consider in evaluating the reasonableness of the assumptions used by management include, for example:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Whether individual assumptions appear reasonable. • Whether the assumptions are interdependent and internally consistent. • Whether the assumptions appear reasonable when considered collectively or in conjunction with other assumptions, either for that accounting estimate or for other accounting estimates. • In the case of fair value accounting estimates, whether the assumptions appropriately reflect observable marketplace assumptions. 	<p>A78. Aangelegenheden die de auditor in overweging kan nemen bij het evalueren van de redelijkheid van de door het management gehanteerde veronderstellingen omvatten bijvoorbeeld de vraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Of afzonderlijke veronderstellingen redelijk lijken; • Of de veronderstellingen onderling afhankelijk en intern consistent zijn; • Of de veronderstellingen redelijk lijken wanneer ze collectief of in samenhang met andere veronderstellingen worden beschouwd, hetzij voor de betreffende schatting hetzij voor andere schattingen; • Of in geval van schattingen van reële waarde de veronderstellingen in de markt de waarneembare veronderstellingen op een passende wijze weerspiegelen.
<p>A79. The assumptions on which accounting estimates are based may reflect what management expects will be the outcome of specific objectives and strategies. In such cases, the auditor may perform audit procedures to evaluate the reasonableness of such assumptions by considering, for example, whether the assumptions are consistent with:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The general economic environment and the entity's economic circumstances. • The plans of the entity. • Assumptions made in prior periods, if relevant. • Experience of, or previous conditions experienced by, the entity, to the extent this historical information may be considered representative of future conditions or events. • Other assumptions used by management relating to the financial statements. 	<p>A79. De veronderstellingen waarop schattingen worden gebaseerd kunnen een weergave zijn van wat het management verwacht dat het resultaat zal zijn van specifieke doelstellingen en strategieën. In dergelijke gevallen kan de auditor controlewerkzaamheden uitvoeren om de redelijkheid van dergelijke veronderstellingen te evalueren door bijvoorbeeld te overwegen of de veronderstellingen consistent zijn met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De algemene economische omgeving en de economische omstandigheden van de entiteit; • De plannen van de entiteit; • Veronderstellingen die in voorgaande verslagperioden zijn gemaakt, indien relevant; • Ervaring van de entiteit dan wel eerdere situaties waarin de entiteit ervaring heeft opgedaan over de mate waarin deze historische informatie representatief kan worden geacht voor toekomstige situaties of gebeurtenissen; • Andere door het management gehanteerde veronderstellingen met betrekking tot de financiële overzichten.
<p>A80. The reasonableness of the assumptions used may depend on management's intent and ability to carry out certain courses of action. Management often documents plans and intentions relevant to specific assets or liabilities and the financial reporting framework may require it to do so. Although the extent of audit evidence to be obtained about management's intent and ability is a matter of professional judgment, the auditor's procedures may include the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Review of management's history of carrying out its stated intentions. • Review of written plans and other documentation, including, where applicable, formally approved budgets, authorizations or minutes. • Inquiry of management about its reasons for a particular course of action. • Review of events occurring subsequent to the date of the financial statements and up to the date of the auditor's report. • Evaluation of the entity's ability to carry out a particular course of action given the entity's economic circumstances, including the implications of its existing commitments. <p>Certain financial reporting frameworks, however, may not permit management's intentions or plans to be taken into account when making an accounting estimate. This is often the case for fair value accounting estimates because their measurement objective requires that assumptions reflect those used by marketplace</p>	<p>A80. De redelijkheid van de gehanteerde veronderstellingen kan afhankelijk zijn van de intentie en het vermogen van het management om bepaalde handelwijzen tot uitvoer te brengen. Het management documenteert dikwijls plannen en voornemens met betrekking tot bepaalde activa of verplichtingen en het stelsel inzake financiële verslaggeving kan vereisen dat dit wordt gedaan. Hoewel de omvang van de te verkrijgen controle-informatie over die intentie en dat vermogen van het management een kwestie van vakkundige oordeelsvorming is, kunnen de werkzaamheden van de auditor het volgende inhouden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het beoordelen van het tot uitvoer brengen van de in het verleden vermelde voornemens van het management. • Het beoordelen van schriftelijke plannen en andere documentatie, met inbegrip van, voor zover van toepassing, formeel goedgekeurde budgetten, autorisaties of notulen. • Het verzoeken om inlichtingen bij het management omtrent de redenen van een bepaalde handelwijze; • Het beoordelen van gebeurtenissen die zich voordoen na de datum van de financiële overzichten en tot aan de datum van de controleverklaring; • Het evalueren van het vermogen van de entiteit een bepaalde gedragslijn ten uitvoer te brengen gegeven de economische omstandigheden van de entiteit, met inbegrip van de implicaties van de door haar aangegane commitments. <p>Bepaalde stelsels inzake financiële verslaggeving kunnen echter mogelijk niet toestaan dat bij het maken van schattingen rekening wordt gehouden met voornemens en plannen van het management. Dit is dikwijls het geval bij schattingen van reële waarde omdat de waarderingsdoelstelling vereist dat</p>

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
participants.	veronderstellingen een weerspiegeling zijn van de veronderstellingen die worden gehanteerd door marktpartijen.
<p>A81. Matters that the auditor may consider in evaluating the reasonableness of assumptions used by management underlying fair value accounting estimates, in addition to those discussed above where applicable, may include, for example:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Where relevant, whether and, if so, how management has incorporated market-specific inputs into the development of assumptions. • Whether the assumptions are consistent with observable market conditions, and the characteristics of the asset or liability being measured at fair value. • Whether the sources of market-participant assumptions are relevant and reliable, and how management has selected the assumptions to use when a number of different market participant assumptions exist. • Where appropriate, whether and, if so, how management considered assumptions used in, or information about, comparable transactions, assets or liabilities. 	<p>A81. Aangelegenheden waarmee de auditor rekening kan houden bij het evalueren van de redelijkheid van door het management gehanteerde veronderstellingen die ten grondslag liggen aan schattingen van reële waarde kunnen, in aanvulling op de hierboven genoemde voor zover van toepassing, bijvoorbeeld inhouden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indien relevant, of en zo ja, hoe het management marktspecifieke <i>inputs</i> heeft opgenomen in de ontwikkeling van veronderstellingen; • Of de veronderstellingen consistent zijn met waarneembare marktomstandigheden, alsmede met de kenmerken van het actief of de verplichting die tegen reële waarde wordt gewaardeerd; • Of de bronnen van veronderstellingen van marktpartijen relevant en betrouwbaar zijn, alsmede hoe het management de te hanteren veronderstellingen heeft gekozen wanneer er een aantal verschillende veronderstellingen van marktpartijen bestaat; • Waar passend, of en zo ja, op welke wijze het management rekening heeft gehouden met veronderstellingen die zijn gehanteerd, dan wel met informatie omtrent vergelijkbare transacties, activa of verplichtingen.
<p>A82. Further, fair value accounting estimates may comprise observable inputs as well as unobservable inputs. Where fair value accounting estimates are based on unobservable inputs, matters that the auditor may consider include, for example, how management supports the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The identification of the characteristics of marketplace participants relevant to the accounting estimate • Modifications it has made to its own assumptions to reflect its view of assumptions marketplace participants would use. • Whether it has incorporated the best information available in the circumstances. Where applicable, how its assumptions take account of comparable transactions, assets or liabilities. <p>If there are unobservable inputs, it is more likely that the auditor's evaluation of the assumptions will need to be combined with other responses to assessed risks in paragraph 13 in order to obtain sufficient appropriate audit evidence. In such cases, it may be necessary for the auditor to perform other audit procedures, for example, examining documentation supporting the review and approval of the accounting estimate by appropriate levels of management and, where appropriate, by those charged with governance.</p>	<p>A82. Verder kunnen schattingen van reële waarde zowel waarneembare als niet waarneembare <i>inputs</i> omvatten. Wanneer schattingen van reële waarde worden gebaseerd op niet waarneembare <i>inputs</i> omvatten aangelegenheden waarmee de auditor rekening kan houden bijvoorbeeld de wijze waarop het management de volgende zaken onderbouwt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het onderkennen van de kenmerken van voor de schatting relevante marktpartijen; • Aanpassingen die het heeft gemaakt op haar eigen veronderstellingen om haar visie weer te geven op veronderstellingen die marktpartijen zouden hanteren; • Of het de beste informatie heeft verwerkt die in de gegeven omstandigheden beschikbaar is; • Indien van toepassing, de wijze waarop zijn veronderstellingen rekening houden met vergelijkbare transacties, activa of verplichtingen. <p>Wanneer er niet waarneembare <i>inputs</i> zijn is het waarschijnlijker dat de evaluatie van de auditor van de veronderstellingen gecombineerd zal moeten worden met andere wijzen van inspelen op de conform paragraaf 13 ingeschatte risico's teneinde voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen. In dergelijke gevallen kan het voor de auditor noodzakelijk zijn andere controlewerkzaamheden uit te voeren, bijvoorbeeld het onderzoeken van documentatie ter onderbouwing van de review en goedkeuring van de schatting door de passende managementniveaus alsmede, waar passend, door degenen belast met governance.</p>
<p>A83. In evaluating the reasonableness of the assumptions supporting an accounting estimate, the auditor may identify one or more significant assumptions. If so, it may indicate that the accounting estimate has high estimation uncertainty and may, therefore, give rise to a significant risk. Additional responses to significant risks are described in paragraphs A102-A115.</p>	<p>A83. Bij het evalueren van de redelijkheid van de veronderstellingen ter onderbouwing van een schatting kan de auditor één of meer significante veronderstellingen onderkennen. Dit kan erop wijzen dat de schatting een hoge mate van schattingonzekerheid heeft en daarom aanleiding kan geven tot een significant risico. Aanvullende manieren om op significante risico's in te spelen worden beschreven in de paragrafen A102-A115.</p>
<p>Testing the Operating Effectiveness of Controls (Ref: Para. 13(c))</p>	<p>Het toetsen van de effectieve werking van interne beheersingsmaatregelen (Zie: Par. 13(c))</p>
<p>A84. Testing the operating effectiveness of the controls over how management made the accounting estimate may be an appropriate response when management's process has been well-designed, implemented and maintained, for example:</p>	<p>A84. Het toetsen van de effectieve werking van de interne beheersingsmaatregelen over de wijze waarop het management de schatting heeft gemaakt kan een passende manier van inspelen zijn wanneer het proces van het management goed is opgezet, geïmplementeerd en onderhouden, bijvoorbeeld:</p>

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
<ul style="list-style-type: none"> • Controls exist for the review and approval of the accounting estimates by appropriate levels of management and, where appropriate, by those charged with governance. • The accounting estimate is derived from the routine processing of data by the entity's accounting system. 	<ul style="list-style-type: none"> • Er bestaan interne beheersingsmaatregelen voor het reviewen en goedkeuren van de schattingen door de passende managementniveaus alsmede, voor zover van toepassing, door degenen belast met governance; • De schatting is ontleend aan de routinematige verwerking van data door het administratieve systeem van de entiteit.
<p>A85. Testing the operating effectiveness of the controls is required when:</p> <p>(a) The auditor's assessment of risks of material misstatement at the assertion level includes an expectation that controls over the process are operating effectively; or</p> <p>(b) Substantive procedures alone do not provide sufficient appropriate audit evidence at the assertion level.³⁷</p>	<p>A85. Het toetsen van de effectieve werking van interne beheersingsmaatregelen is vereist wanneer:</p> <p>(a) De inschatting van de auditor van de risico's van een afwijking van materieel belang op het niveau van beweringen de verwachting inhoudt van een effectieve werking van de interne beheersingsmaatregelen over het proces; of</p> <p>(b) Gevegensgerichte werkzaamheden op zich niet voldoende en geschikte controle-informatie verschaffen op het niveau van beweringen.³⁸</p>
<p>Considerations specific to smaller entities</p>	<p>Overwegingen specifiek voor kleinere entiteiten</p>
<p>A86. Controls over the process to make an accounting estimate may exist in smaller entities, but the formality with which they operate varies. Further, smaller entities may determine that certain types of controls are not necessary because of active management involvement in the financial reporting process. In the case of very small entities, however, there may not be many controls that the auditor can identify. For this reason, the auditor's response to the assessed risks is likely to be substantive in nature, with the auditor performing one or more of the other responses in paragraph 13.</p>	<p>A86. Interne beheersingsmaatregelen in het proces van het maken van een schatting kunnen bestaan binnen kleinere entiteiten, maar de formele wijze waarop zij werken kan verschillen. Verder kunnen kleinere entiteiten bepalen dat bepaalde soorten interne beheersingsmaatregelen niet nodig zijn vanwege actieve betrokkenheid van het management in het proces van financiële verslaggeving. In het geval van zeer kleine entiteiten zijn er mogelijk niet veel interne beheersingsmaatregelen die de auditor kan onderkennen. Daarom is de benadering inzake het inspelen op de ingeschatte risico's eerder gegevensgericht van aard, waarbij de auditor één of meer van de in paragraaf 13 genoemde werkzaamheden uitvoert.</p>
<p>Developing a Point Estimate or Range (Ref: Para. 13(d))</p>	<p>Het ontwikkelen van een puntschatting of interval (Zie: Par. 13(d))</p>
<p>A87. Developing a point estimate or a range to evaluate management's point estimate may be an appropriate response where, for example:</p> <ul style="list-style-type: none"> • An accounting estimate is not derived from the routine processing of data by the accounting system. • The auditor's review of similar accounting estimates made in the prior period financial statements suggests that management's current period process is unlikely to be effective. • The entity's controls within and over management's processes for determining accounting estimates are not well designed or properly implemented. • Events or transactions between the period end and the date of the auditor's report contradict management's point estimate. • There are alternative sources of relevant data available to the auditor which can be used in making a point estimate or a range. 	<p>A87. Het ontwikkelen van een puntschatting of een interval voor het evalueren van een puntschatting door het management kan een passende wijze van inspelen zijn wanneer bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een schatting niet is ontleend aan de routinematige verwerking van data door het administratieve systeem; • De beoordeling door de auditor van soortgelijke schattingen die zijn gemaakt in de financiële overzichten van de voorgaande verslagperiode er op wijst dat het niet waarschijnlijk is dat het proces van het management in de huidige verslagperiode effectief zal zijn; • De interne beheersingsmaatregelen van de entiteit in en over de processen van het management voor het vaststellen van schattingen niet goed zijn opgezet of niet juist zijn geïmplementeerd; • Gebeurtenissen of transacties tussen de einddatum van de verslagperiode en de datum van de controleverklaring in tegenspraak zijn met de puntschatting door het management; • Er alternatieve bronnen van relevante data beschikbaar zijn voor de auditor die kunnen worden gebruikt voor het bepalen van een puntschatting of van een interval.
<p>A88. Even where the entity's controls are well designed and properly implemented, developing a point estimate or a range may be an effective or efficient response to the assessed risks. In other situations, the auditor may consider this approach as</p>	<p>A88. Zelfs wanneer de interne beheersingsmaatregelen van de entiteit goed zijn opgezet en juist zijn geïmplementeerd kan het ontwikkelen van een puntschatting of een interval een effectieve of efficiënte manier zijn om in te spelen op de ingeschatte risico's. In andere situaties kan de auditor deze benadering in</p>

³⁷ ISA 330, paragraph 8.

³⁸ ISA 330, paragraaf 8.

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
part of determining whether further procedures are necessary and, if so, their nature and extent.	overweging nemen als onderdeel van het bepalen of verdere werkzaamheden nodig zijn en zo ja, de aard en omvang daarvan.
A89. The approach taken by the auditor in developing either a point estimate or a range may vary based on what is considered most effective in the circumstances. For example, the auditor may initially develop a preliminary point estimate, and then assess its sensitivity to changes in assumptions to ascertain a range with which to evaluate management's point estimate. Alternatively, the auditor may begin by developing a range for purposes of determining, where possible, a point estimate.	A89. De door de auditor gekozen benadering voor het ontwikkelen van een puntschatting dan wel een interval kan verschillen op basis van wat onder de gegeven omstandigheden als het meest effectief wordt geacht. De auditor kan bijvoorbeeld in eerste instantie een voorlopige puntschatting ontwikkelen, en dan een inschatting maken van haar gevoeligheid voor veranderingen in veronderstellingen om een interval vast te stellen waarmee de puntschatting van het management wordt geëvalueerd. Als alternatief kan de auditor beginnen met het ontwikkelen van een interval teneinde, waar mogelijk, een puntschatting te bepalen.
A90. The ability of the auditor to make a point estimate, as opposed to a range, depends on several factors, including the model used, the nature and extent of data available and the estimation uncertainty involved with the accounting estimate. Further, the decision to develop a point estimate or range may be influenced by the applicable financial reporting framework, which may prescribe the point estimate that is to be used after consideration of the alternative outcomes and assumptions, or prescribe a specific measurement method (for example, the use of a discounted probability-weighted expected value).	A90. De mogelijkheid voor de auditor om een puntschatting te ontwikkelen, in tegenstelling tot een schattingsinterval, hangt af van verschillende factoren, met inbegrip van het gehanteerde model, de aard en de omvang van de beschikbare data en de schattingsonzekerheid die met het maken van de schatting samenhangt. Verder kan de beslissing om een puntschatting dan wel een interval te ontwikkelen worden beïnvloed door het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving dat het soort van puntschatting kan voorschrijven die gehanteerd moet worden na het beschouwen van de alternatieve resultaten en veronderstellingen, dan wel een bepaalde waarderingsmethode kan voorschrijven (bijvoorbeeld het gebruikmaken van een methode voor het bepalen van de contant gemaakte gewogen verwachtingswaarde).
<p>A91. The auditor may develop a point estimate or a range in a number of ways, for example, by:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Using a model, for example, one that is commercially available for use in a particular sector or industry, or a proprietary or auditor-developed model. • Further developing management's consideration of alternative assumptions or outcomes, for example, by introducing a different set of assumptions. • Employing or engaging a person with specialized expertise to develop or execute the model, or to provide relevant assumptions. • Making reference to other comparable conditions, transactions or events, or, where relevant, markets for comparable assets or liabilities. 	<p>A91. De auditor kan een puntschatting of een interval op een aantal manieren ontwikkelen, bijvoorbeeld door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebruik te maken van een model, bijvoorbeeld een model dat commercieel beschikbaar is om te gebruiken in een bepaalde bedrijfstak of sector dan wel een intern of door de auditor ontwikkeld model; • Het verder uitwerken van de beschouwing door het management van alternatieve veronderstellingen of resultaten, bijvoorbeeld door het introduceren van een andere verzameling van veronderstellingen; • Het in dienst nemen of inhuren van een persoon met gespecialiseerde deskundigheid met het ontwikkelen of uitvoeren van het model, dan wel met het verschaffen van relevante veronderstellingen; • Het refereren aan andere vergelijkbare situaties, transacties of gebeurtenissen dan wel, voor zover relevant, aan markten voor vergelijkbare activa of verplichtingen.
Understanding Management's Assumptions or Method (Ref: Para. 13(d)(i))	Inzicht verwerven in de veronderstellingen of methoden van het management (Zie: Par. 13(d)(i))
A92. When the auditor makes a point estimate or a range and uses assumptions or a method different from those used by management, paragraph 13(d)(i) requires the auditor to obtain a sufficient understanding of the assumptions or method used by management in making the accounting estimate. This understanding provides the auditor with information that may be relevant to the auditor's development of an appropriate point estimate or range. Further, it assists the auditor to understand and evaluate any significant differences from management's point estimate. For example, a difference may arise because the auditor used different, but equally valid, assumptions as compared with those used by management. This may reveal that the accounting estimate is highly sensitive to certain assumptions and therefore subject to high estimation uncertainty, indicating that the accounting estimate may be a significant risk. Alternatively, a difference may arise as a result of a factual error made by management. Depending on the circumstances, the auditor may find it helpful in drawing conclusions to discuss with management the basis for the assumptions used and their validity, and the difference, if any, in the approach taken to making the accounting estimate.	A92. Wanneer de auditor een puntschatting of een interval maakt en gebruik maakt van veronderstellingen of een methode verschillend van die door het management worden (wordt) gebruikt, vereist paragraaf 13(d)(i) dat de auditor voldoende inzicht verkrijgt in de door het management gehanteerde veronderstellingen of methoden bij het maken van de schatting. Dit inzicht verschaft de auditor informatie die relevant kan zijn voor het door hem ontwikkelen van een passende puntschatting of interval. Verder is zij de auditor behulpzaam bij het begrijpen en evalueren van eventuele significante verschillen ten opzichte van de puntschatting van het management. Er kan bijvoorbeeld een verschil ontstaan omdat de auditor andere maar even geldige veronderstellingen hanteerde in vergelijking met die door het management worden gehanteerd. Dit kan aantonen dat de schatting in hoge mate gevoelig is voor bepaalde veronderstellingen en daardoor onderhevig is aan een hoge schattingsonzekerheid, wat er op wijst dat de schatting een significant risico kan vormen. Aan de andere kant kan er een verschil ontstaan ten gevolge van een feitelijke door het management gemaakte fout. Afhankelijk van de omstandigheden kan de auditor het bij het trekken van conclusies nuttig achten met het management van gedachten te wisselen over de basis van de gehanteerde veronderstellingen en de validiteit daarvan, alsmede over het eventuele verschil in de gekozen benadering bij het maken van de schatting.

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
Narrowing a Range (Ref: Para. 13(d)(ii))	Verkleinen van een interval (Zie: Par. 13(d)(ii))
<p>A93. When the auditor concludes that it is appropriate to use a range to evaluate the reasonableness of management's point estimate (the auditor's range), paragraph 13(d)(ii) requires that range to encompass all "reasonable outcomes" rather than all possible outcomes. The range cannot be one that comprises all possible outcomes if it is to be useful, as such a range would be too wide to be effective for purposes of the audit. The auditor's range is useful and effective when it is sufficiently narrow to enable the auditor to conclude whether the accounting estimate is misstated.</p>	<p>A93. Wanneer de auditor concludeert dat het passend is een interval te hanteren om de redelijkheid van de puntschatting van het management te evalueren (het door de auditor gehanteerde interval) wordt op grond van paragraaf 13(d)(ii) vereist dat het genoemde interval alle "redelijke resultaten" bevat, in plaats van alle mogelijke resultaten. Het interval kan niet van dien aard zijn dat het alle mogelijke uitkomsten omvat wil het bruikbaar zijn, omdat een dergelijk interval te groot is om effectief te zijn voor de doeleinden van de controle. Het door de auditor gehanteerde interval is bruikbaar en effectief wanneer het klein genoeg is om de auditor in staat te stellen de conclusie te trekken of de schatting een afwijking bevat.</p>
<p>A94. Ordinarily, a range that has been narrowed to be equal to or less than performance materiality is adequate for the purposes of evaluating the reasonableness of management's point estimate. However, particularly in certain industries, it may not be possible to narrow the range to below such an amount. This does not necessarily preclude recognition of the accounting estimate. It may indicate, however, that the estimation uncertainty associated with the accounting estimate is such that it gives rise to a significant risk. Additional responses to significant risks are described in paragraphs A102-A115.</p>	<p>A94. Gewoonlijk is een interval, dat is beperkt zodat het gelijk of kleiner is dan het niveau van uitvoeringsmaterialiteit, adequaat in het kader van het evalueren van de redelijkheid van de puntschatting van het management. In het bijzonder voor bepaalde sectoren kan het echter onmogelijk zijn het interval tot beneden een dergelijk bedrag te verkleinen. Dit sluit niet noodzakelijkerwijs opname van de schatting uit. Het kan er echter op wijzen dat de met de schatting verbonden schattingsonzekerheid zodanig is dat deze een significant risico doet ontstaan. Aanvullende manieren om op significante risico's in te spelen worden beschreven in de paragrafen A102-A115.</p>
<p>A95. Narrowing the range to a position where all outcomes within the range are considered reasonable may be achieved by:</p> <ol style="list-style-type: none"> Eliminating from the range those outcomes at the extremities of the range judged by the auditor to be unlikely to occur; and Continuing to narrow the range, based on audit evidence available, until the auditor concludes that all outcomes within the range are considered reasonable. In some rare cases, the auditor may be able to narrow the range until the audit evidence indicates a point estimate. 	<p>A95. Verkleining van het interval tot een situatie waarbij alle resultaten binnen het interval als redelijk worden beschouwd kan worden bereikt door:</p> <ol style="list-style-type: none"> De resultaten aan de uiteinden van het interval waarvan de auditor van mening is dat het onwaarschijnlijk is dat zij voorkomen, uit het interval te verwijderen; en Op basis van de beschikbare controle-informatie door te gaan met het verkleinen van het interval totdat de auditor tot de conclusie komt dat alle resultaten binnen het interval redelijk lijken. In bepaalde zeldzame gevallen kan de auditor in staat zijn het interval zodanig te verkleinen dat de controle-informatie een puntschatting oplevert.
<i>Considering whether Specialized Skills or Knowledge Are Required</i> (Ref: Para. 14)	<i>Overwegen of specialistische vaardigheden en kennis vereist zijn</i> (Zie: Par. 14)
<p>A96. In planning the audit, the auditor is required to ascertain the nature, timing and extent of resources necessary to perform the audit engagement.³⁹ This may include, as necessary, the involvement of those with specialized skills or knowledge. In addition, ISA 220 requires the engagement partner to be satisfied that the engagement team, and any auditor's external experts who are not part of the engagement team, collectively have the appropriate competence and capabilities to perform the audit engagement.⁴⁰ During the course of the audit of accounting estimates the auditor may identify, in light of the experience of the auditor and the circumstances of the engagement, the need for specialized skills or knowledge to be applied in relation to one or more aspects of the accounting estimates.</p>	<p>A96. Bij het plannen van de controle wordt van de auditor vereist de aard, timing en omvang van de middelen vast te stellen die nodig zijn om de controleopdracht uit te voeren⁴¹. Dit kan zo nodig de betrokkenheid inhouden van personen met specialistische vaardigheden of kennis. Bovendien vereist ISA 220 dat de voor de opdracht verantwoordelijke partner zich ervan heeft vergewist dat het opdrachtteam en de eventuele door de auditor aangestelde externe deskundigen, die geen deel uitmaken van het opdrachtteam, collectief beschikken over de passende competenties en bekwaamheden om de controleopdracht uit te voeren⁴². Tijdens de uitvoering van de controle van schattingen kan de auditor in het licht van zijn ervaring en van de omstandigheden van de opdracht onderkennen dat specialistische vaardigheden en kennis nodig zijn om te worden toegepast met betrekking tot één of meer aspecten van de schattingen.</p>
<p>A97. Matters that may affect the auditor's consideration of whether specialized skills or knowledge is required include, for example:</p> <ul style="list-style-type: none"> The nature of the underlying asset, liability or component of equity in a particular business or industry (for example, mineral deposits, agricultural assets, complex financial instruments). 	<p>A97. Aangelegenheden die van invloed kunnen zijn op de overweging van de auditor of specialistische vaardigheden en kennis vereist zijn omvatten bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> De aard van het onderliggende actief, de onderliggende verplichting of het onderliggende eigen vermogensbestanddeel in een specifieke <i>business</i> of sector (bijvoorbeeld delfstoffenlagen, agrarische activa, complexe financiële instrumenten);

³⁹ ISA 300, "Planning an Audit of Financial Statements," paragraph 8(e).

⁴⁰ ISA 220, "Quality Control for an Audit of Financial Statements," paragraph 14.

⁴¹ ISA 300, "Het plannen van een controle van financiële overzichten", paragraaf 8(e)

⁴² ISA 220, "Kwaliteitsbeheersing voor een controle van financiële overzichten", paragraaf 14

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
<ul style="list-style-type: none"> • A high degree of estimation uncertainty. • Complex calculations or specialized models are involved, for example, when estimating fair values when there is no observable market. • The complexity of the requirements of the applicable financial reporting framework relevant to accounting estimates, including whether there are areas known to be subject to differing interpretation or practice is inconsistent or developing. • The procedures the auditor intends to undertake in responding to assessed risks. 	<ul style="list-style-type: none"> • Een hoge mate van schattingsonzekerheid; • Complexe berekeningen of specialistische modellen die worden toegepast, bij bijvoorbeeld het schatten van reële waardes wanneer er geen waarneembare markt bestaat; • De complexiteit van de vereisten van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving met betrekking tot schattingen, met inbegrip van de vraag of er gebieden bekend zijn die onderworpen zijn aan verschillende interpretaties of waar de praktische uitwerking inconsistent of in ontwikkeling is; • De werkzaamheden die de auditor voornemens is uit te voeren om in te spelen op ingeschatte risico's.
<p>A98. For the majority of accounting estimates, even when there is estimation uncertainty, it is unlikely that specialized skills or knowledge will be required. For example, it is unlikely that specialized skills or knowledge would be necessary for an auditor to evaluate an allowance for doubtful accounts.</p>	<p>A98. Voor het grootste deel van de schattingen, zelfs wanneer er schattingsonzekerheid bestaat, is het onwaarschijnlijk dat specialistische vaardigheden of kennis zijn vereist. Het is bijvoorbeeld niet waarschijnlijk dat specialistische vaardigheden of kennis noodzakelijk zijn voor een auditor om een voorziening voor dubieuze vorderingen te evalueren.</p>
<p>A99. However, the auditor may not possess the specialized skills or knowledge required when the matter involved is in a field other than accounting or auditing and may need to obtain it from an auditor's expert. ISA 620⁴³ establishes requirements and provides guidance in determining the need to employ or engage an auditor's expert and the auditor's responsibilities when using the work of an auditor's expert.</p>	<p>A99. De auditor bezit mogelijk niet de vereiste specialistische vaardigheden of kennis wanneer de aangelegenheid betrekking heeft op een ander gebied dan verslaggeving of controle en hij kan genoodzaakt zijn een beroep te doen op een deskundige teneinde hierover te beschikken. ISA 620⁴⁴ stelt vereisten vast en geeft richtlijnen voor het bepalen van de noodzaak om beroep te doen op een interne of externe deskundige, alsmede van de verantwoordelijkheden van de auditor wanneer hij gebruik maakt van de werkzaamheden van een deskundige.</p>
<p>A100. Further, in some cases, the auditor may conclude that it is necessary to obtain specialized skills or knowledge related to specific areas of accounting or auditing. Individuals with such skills or knowledge may be employed by the auditor's firm or engaged from an external organization outside of the auditor's firm. Where such individuals perform audit procedures on the engagement, they are part of the engagement team and accordingly, they are subject to the requirements in ISA 220.</p>	<p>A100. Verder kan de auditor in bepaalde gevallen besluiten dat het noodzakelijk is specialistische vaardigheden of kennis te verkrijgen met betrekking tot specifieke gebieden van verslaggeving of controle. Individuen met dergelijke vaardigheden of kennis kunnen in dienst genomen worden bij het kantoor van de auditor of kunnen deel uitmaken van een externe organisatie die geen deel uitmaakt van het kantoor van de auditor. Wanneer dergelijke individuen controlewerkzaamheden uitvoeren binnen de opdracht maken zij deel uit van het opdrachtteam en zijn ze daarom onderworpen aan de vereisten van ISA 220.</p>
<p>A101. Depending on the auditor's understanding and experience of working with the auditor's expert or those other individuals with specialized skills or knowledge, the auditor may consider it appropriate to discuss matters such as the requirements of the applicable financial reporting framework with the individuals involved to establish that their work is relevant for audit purposes.</p>	<p>A101. Afhankelijk van de inzichten van de auditor en van de ervaring met het werken met de auditor's deskundige of de andere individuen met specialistische vaardigheden of kennis kan de auditor het passend achten aangelegenheden als de vereisten van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving te bespreken met de betrokken individuen om er voor te zorgen dat hun werkzaamheden relevant zijn voor de doeleinden van de controle.</p>
<p>Further Substantive Procedures to Respond to Significant Risks (Ref: Para. 15)</p>	<p>Verdere gegevensgerichte werkzaamheden die inspelen op significante risico's (Zie: Par. 15)</p>
<p>A102. In auditing accounting estimates that give rise to significant risks, the auditor's further substantive procedures are focused on the evaluation of:</p> <ol style="list-style-type: none"> (a) How management has assessed the effect of estimation uncertainty on the accounting estimate, and the effect such uncertainty may have on the appropriateness of the recognition of the accounting estimate in the financial statements; and (b) The adequacy of related disclosures. 	<p>A102. Bij het controleren van schattingen die aanleiding geven tot significante risico's zijn de verdere gegevensgerichte werkzaamheden van de auditor gericht op het evalueren van:</p> <ol style="list-style-type: none"> (a) De wijze waarop het management het effect van de schattingsonzekerheid die met het maken van de schatting samenhangt heeft ingeschat, alsmede van het effect dat deze onzekerheid kan hebben op de geschiktheid van de opname van de schatting in de financiële overzichten; en (b) De toereikendheid van de daaraan gerelateerde toelichtingen.

⁴³ ISA 620, "Using the Work of an Auditor's Expert."

⁴⁴ ISA 620, "Gebruikmaken van de werkzaamheden van een door de auditor aangestelde deskundige".

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
<i>Estimation Uncertainty</i>	<i>Schattingonzekerheid</i>
Management's Consideration of Estimation Uncertainty (Ref: Para. 15(a))	Beoordeling door het management van de schattingonzekerheid (Zie: Par. 15(a))
<p>A103. Management may evaluate alternative assumptions or outcomes of the accounting estimates through a number of methods, depending on the circumstances. One possible method used by management is to undertake a sensitivity analysis. This might involve determining how the monetary amount of an accounting estimate varies with different assumptions. Even for accounting estimates measured at fair value there can be variation because different market participants will use different assumptions. A sensitivity analysis could lead to the development of a number of outcome scenarios, sometimes characterized as a range of outcomes by management, such as "pessimistic" and "optimistic" scenarios.</p>	<p>A103. Het management kan alternatieve veronderstellingen of resultaten van de schattingen evalueren door middel van een aantal methoden, afhankelijk van de omstandigheden. Eén van de door het management gehanteerde mogelijke methoden is het uitvoeren van een gevoeligheidsanalyse. Deze zou met zich mee kunnen brengen dat de wijze wordt vastgesteld waarop het monetaire bedrag van een schatting varieert met verschillende veronderstellingen. Zelfs voor schattingen die zijn gewaardeerd tegen reële waarde kan er een variatie zijn omdat verschillende marktpartijen verschillende veronderstellingen zullen hanteren. Een gevoeligheidsanalyse zou kunnen leiden tot het ontwikkelen van een aantal scenario's, voor de uitkomsten daarvan die soms worden gekenmerkt als een interval van door het management bepaalde uitkomsten, zoals "pessimistische" en "optimistische" scenario's.</p>
<p>A104. A sensitivity analysis may demonstrate that an accounting estimate is not sensitive to changes in particular assumptions. Alternatively, it may demonstrate that the accounting estimate is sensitive to one or more assumptions that then become the focus of the auditor's attention.</p>	<p>A104. Een gevoeligheidsanalyse kan aantonen dat een schatting niet gevoelig is voor veranderingen in bepaalde veronderstellingen. Aan de andere kant kan zij aantonen dat de schatting gevoelig is voor één of meer veronderstellingen waaraan door de auditor in het bijzonder aandacht wordt besteed.</p>
<p>A105. This is not intended to suggest that one particular method of addressing estimation uncertainty (such as sensitivity analysis) is more suitable than another, or that management's consideration of alternative assumptions or outcomes needs to be conducted through a detailed process supported by extensive documentation. Rather, it is whether management has assessed how estimation uncertainty may affect the accounting estimate that is important, not the specific manner in which it is done. Accordingly, where management has not considered alternative assumptions or outcomes, it may be necessary for the auditor to discuss with management, and request support for, how it has addressed the effects of estimation uncertainty on the accounting estimate.</p>	<p>A105. Dit heeft niet de bedoeling te suggereren dat een bepaalde methode van omgaan met schattingonzekerheid (zoals gevoeligheidsanalyse) meer geschikt is dan een andere methode, dan wel dat de beoordeling door het management van alternatieve veronderstellingen of resultaten moet worden uitgevoerd door middel van een gedetailleerd proces dat wordt onderbouwd door uitgebreide documentatie. De vraag of het management heeft ingeschat hoe schattingonzekerheid van invloed kan zijn op de schatting die van betekenis is, is belangrijker dan de specifieke manier waarop dit is gedaan. Daarom kan het, wanneer het management geen alternatieve veronderstellingen of resultaten in overweging heeft genomen, voor de auditor noodzakelijk zijn een bespreking te voeren met het management en om onderbouwing te vragen voor de wijze waarop het is omgegaan met de effecten van de schattingonzekerheid die met de schatting samenhangt.</p>
Considerations specific to smaller entities	Overwegingen specifiek voor kleinere entiteiten
<p>A106. Smaller entities may use simple means to assess the estimation uncertainty. In addition to the auditor's review of available documentation, the auditor may obtain other audit evidence of management consideration of alternative assumptions or outcomes by inquiry of management. In addition, management may not have the expertise to consider alternative outcomes or otherwise address the estimation uncertainty of the accounting estimate. In such cases, the auditor may explain to management the process or the different methods available for doing so, and the documentation thereof. This would not, however, change the responsibilities of management for the preparation of the financial statements.</p>	<p>A106. Het is mogelijk dat kleinere entiteiten gebruik maken van eenvoudige middelen om een inschatting te maken van de schattingonzekerheid. In aanvulling op de beoordeling door de auditor van de beschikbare documentatie kan de auditor andere controle-informatie verkrijgen over het in overweging nemen door het management van alternatieve veronderstellingen of resultaten door middel van het verzoeken om inlichtingen bij het management. Bovendien bezit het management mogelijk geen expertise in het overwegen van alternatieve uitkomsten dan wel in het op een andere wijze omgaan met de schattingonzekerheid die met de schatting samenhangt. In dergelijke gevallen kan de auditor aan het management uitleg geven over het proces of de verschillende daarvoor beschikbare methoden, alsmede over de wijze van documenteren daarvan. Dit verandert echter niets aan de verantwoordelijkheden van het management voor het opstellen en de presentatie van de financiële overzichten.</p>
Significant Assumptions (Ref: Para. 15(b))	Significante veronderstellingen (Zie: Par. 15(b))
<p>A107. An assumption used in making an accounting estimate may be deemed to be significant if a reasonable variation in the assumption would materially affect the measurement of the accounting estimate.</p>	<p>A107. Een veronderstelling die wordt gehanteerd bij het maken van een schatting kan als significant worden gezien indien een redelijke variatie in de veronderstelling een van materieel belang zijnde invloed zou kunnen hebben op de waardering van de schatting.</p>
<p>A108. Support for significant assumptions derived from management's knowledge may be obtained from management's continuing processes of strategic analysis and risk management. Even without formal established processes, such as may be the case in smaller entities, the auditor may be able to evaluate the assumptions through inquiries of and discussions with management, along with other audit procedures in order to obtain sufficient appropriate audit evidence.</p>	<p>A108. Onderbouwing voor significante veronderstellingen gebaseerd op kennis van het management kan worden verkregen vanuit de doorlopende processen van het management voor strategische analyse en risicomanagement. Zelfs zonder formeel vastgestelde processen, zoals dat het geval kan zijn bij kleinere entiteiten, kan de auditor in staat zijn de veronderstellingen te evalueren door middel van het verzoeken om inlichtingen bij en het voeren van gesprekken met het management, naast andere controlewerkzaamheden, teneinde voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen.</p>
A109. The auditor's considerations in evaluating assumptions made by management are	A109. De overwegingen van de auditor bij het evalueren van door het management gemaakte

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
described in paragraphs A77-A83.	veronderstellingen zijn beschreven in de paragrafen A77-A83.
Management Intent and Ability (Ref: Para. 15(c))	De intentie en het vermogen van het management (Zie: Par. 15(c))
A110. The auditor's considerations in relation to assumptions made by management and management's intent and ability are described in paragraphs A13 and A80.	A110. De overwegingen van de auditor met betrekking tot door het management gemaakte veronderstellingen, alsmede het voornemen en de intentie en het vermogen van het management zijn beschreven in de paragrafen A13 en A80.
<i>Development of a Range</i> (Ref: Para. 16)	<i>Het ontwikkelen van een interval</i> (Zie: Par. 16)
<p>A111. In preparing the financial statements, management may be satisfied that it has adequately addressed the effects of estimation uncertainty on the accounting estimates that give rise to significant risks. In some circumstances, however, the auditor may view the efforts of management as inadequate. This may be the case, for example, where, in the auditor's judgment:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sufficient appropriate audit evidence could not be obtained through the auditor's evaluation of how management has addressed the effects of estimation uncertainty. • It is necessary to explore further the degree of estimation uncertainty associated with an accounting estimate, for example, where the auditor is aware of wide variation in outcomes for similar accounting estimates in similar circumstances. • It is unlikely that other audit evidence can be obtained, for example, through the review of events occurring up to the date of the auditor's report. • Indicators of management bias in the making of accounting estimates may exist. 	<p>A111. Bij het opstellen van de financiële overzichten kan het management zich ervan vergewissen dat het op adequate wijze is omgegaan met de effecten van schattingsonzekerheid die met schattingen samenhangt die significante risico's doet ontstaan. In bepaalde omstandigheden kan de auditor de inspanningen van het management echter als niet adequaat beschouwen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer naar het oordeel van de auditor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geen voldoende en geschikte controle-informatie kan worden verkregen door middel van het evalueren door de auditor van de wijze waarop het management is omgegaan met de effecten van schattingsonzekerheid; • Het noodzakelijk is verder onderzoek te verrichten naar de mate van schattingsonzekerheid die met de schatting samenhangt, bijvoorbeeld wanneer de auditor zich ervan bewust is dat er een ruime variatie bestaat in resultaten voor soortgelijke schattingen onder soortgelijke omstandigheden; • Het niet waarschijnlijk is dat andere controle-informatie kan worden verkregen, bijvoorbeeld door middel van het beoordelen van gebeurtenissen die zich voordoen tot aan de datum van de controleverklaring; • Er indicatoren kunnen bestaan voor beïnvloeding door het management bij het maken van schattingen.
A112. The auditor's considerations in determining a range for this purpose are described in paragraphs A87-A95.	A112. De overwegingen van de auditor bij het in dit kader bepalen van een interval zijn beschreven in de paragrafen A87-A95.
<i>Recognition and Measurement Criteria</i>	<i>Criteria voor opname en waardering</i>
Recognition of the Accounting Estimates in the Financial Statements (Ref: Para. 17(a))	Opname van schattingen in de financiële overzichten (Zie: Par. 17(a))
A113. Where management has recognized an accounting estimate in the financial statements, the focus of the auditor's evaluation is on whether the measurement of the accounting estimate is sufficiently reliable to meet the recognition criteria of the applicable financial reporting framework.	A113. Wanneer het management een schatting in de financiële overzichten heeft verwerkt is de aandacht van de auditor gericht op de vraag of de waardering van de schatting voldoende betrouwbaar is om te voldoen aan de opnamecriteria van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving.
A114. With respect to accounting estimates that have not been recognized, the focus of the auditor's evaluation is on whether the recognition criteria of the applicable financial reporting framework have in fact been met. Even where an accounting estimate has not been recognized, and the auditor concludes that this treatment is appropriate, there may be a need for disclosure of the circumstances in the notes to the financial statements. The auditor may also determine that there is a need to draw the reader's attention to a significant uncertainty by adding an Emphasis of Matter paragraph to the auditor's report. ISA 706 ⁴⁵ establishes requirements and provides guidance concerning such paragraphs.	A114. Met betrekking tot schattingen die niet zijn verwerkt is de aandacht van de auditor gericht op de vraag of inderdaad is voldaan aan de opnamecriteria van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving. Zelfs wanneer een schatting niet is opgenomen en de auditor tot de conclusie komt dat deze werkwijze passend is, kan er een noodzaak bestaan tot het uiteenzetten van de omstandigheden in de in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen. De auditor kan ook vaststellen dat er een noodzaak bestaat de aandacht van de lezer te vestigen op een significante onzekerheid door een paragraaf ter benadrukking van aangelegenheden toe te voegen aan de controleverklaring. ISA 706 ⁴⁶ stelt vereisten vast en geeft richtlijnen met betrekking tot deze paragrafen.

⁴⁵ ISA 706, "Emphasis of Matter Paragraphs and Other Matter Paragraphs in the Independent Auditor's Report."

⁴⁶ ISA 706, "Toelichtende paragrafen en paragrafen inzake overige aangelegenheden in de controleverklaring van de onafhankelijke auditor".

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
Measurement Basis for the Accounting Estimates (Ref: Para. 17(b))	Waarderingsgrondslag voor de schattingen (Zie: Par. 17(b))
<p>A115. With respect to fair value accounting estimates, some financial reporting frameworks presume that fair value can be measured reliably as a prerequisite to either requiring or permitting fair value measurements and disclosures. In some cases, this presumption may be overcome when, for example, there is no appropriate method or basis for measurement. In such cases, the focus of the auditor's evaluation is on whether management's basis for overcoming the presumption relating to the use of fair value set forth under the applicable financial reporting framework is appropriate.</p>	<p>A115. Met betrekking tot schattingen van reële waarde veronderstellen bepaalde stelsels inzake financiële verslaggeving dat de reële waarde betrouwbaar kan worden bepaald als voorwaarde voor het vereisen dan wel het toestaan van waarderings tegen reële waarde en van de daarop gebaseerde toelichtingen. In sommige gevallen kan deze veronderstelling worden verworpen wanneer er bijvoorbeeld geen passende methode of grondslag voor waardering bestaat. In dergelijke gevallen is de aandacht van de auditor gericht op de vraag of de grondslag van het management voor het niet voldoen aan deze vereiste met betrekking tot het hanteren van reële waarde, uiteengezet onder het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving, passend is.</p>
<p>Evaluating the Reasonableness of the Accounting Estimates, and Determining Misstatements (Ref: Para. 18)</p>	<p>Het evalueren van de redelijkheid van de schattingen en het vaststellen van afwijkingen (Zie: Par. 18)</p>
<p>A116. Based on the audit evidence obtained, the auditor may conclude that the evidence points to an accounting estimate that differs from management's point estimate. Where the audit evidence supports a point estimate, the difference between the auditor's point estimate and management's point estimate constitutes a misstatement. Where the auditor has concluded that using the auditor's range provides sufficient appropriate audit evidence, a management point estimate that lies outside the auditor's range would not be supported by audit evidence. In such cases, the misstatement is no less than the difference between management's point estimate and the nearest point of the auditor's range.</p>	<p>A116. Op grond van de verkregen controle-informatie kan de auditor tot de conclusie komen dat de informatie wijst op een schatting die verschilt van de puntschatting van het management. Wanneer de controle-informatie een onderbouwing is voor een puntschatting vormt het verschil tussen de puntschatting van de auditor en die van het management een afwijking. Wanneer de auditor heeft vastgesteld dat het hanteren van het door de auditor gehanteerde interval voldoende en geschikte controle-informatie verschaft, wordt een puntschatting van het management die buiten dit interval van de auditor ligt niet onderbouwd door controle-informatie. In dergelijke gevallen is de afwijking niet kleiner dan het verschil tussen de puntschatting van het management en het dichtstbijgelegen punt van het door de auditor gehanteerde interval.</p>
<p>A117. Where management has changed an accounting estimate, or the method in making it, from the prior period based on a subjective assessment that there has been a change in circumstances, the auditor may conclude based on the audit evidence that the accounting estimate is misstated as a result of an arbitrary change by management, or may regard it as an indicator of possible management bias (see paragraphs A124-A125).</p>	<p>A117. Wanneer het management een schatting, dan wel de methode om die te maken, ten opzichte van de voorgaande verslagperiode heeft gewijzigd op basis van een subjectieve inschatting dat er een verandering in omstandigheden is opgetreden, kan de auditor op grond van de controle-informatie tot de conclusie komen dat de schatting een afwijking bevat als gevolg van een arbitraire wijziging door het management, dan wel dit beschouwen als een indicatie voor mogelijke beïnvloeding door het management (Zie: Par. A124-A125).</p>
<p>A118. ISA 450⁴⁷ provides guidance on distinguishing misstatements for purposes of the auditor's evaluation of the effect of uncorrected misstatements on the financial statements. In relation to accounting estimates, a misstatement, whether caused by fraud or error, may arise as a result of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Misstatements about which there is no doubt (factual misstatements). • Differences arising from management's judgments concerning accounting estimates that the auditor considers unreasonable, or the selection or application of accounting policies that the auditor considers inappropriate (judgmental misstatements). • The auditor's best estimate of misstatements in populations, involving the projection of misstatements identified in audit samples to the entire populations from which the samples were drawn (projected misstatements). <p>In some cases involving accounting estimates, a misstatement could arise as a result of a combination of these circumstances, making separate identification difficult or impossible.</p>	<p>A118. ISA 450⁴⁸ geeft richtlijnen voor het onderscheiden van afwijkingen in het kader van de evaluatie door de auditor van het effect van niet gecorrigeerde afwijkingen op de financiële overzichten. Met betrekking tot schattingen kan een afwijking, veroorzaakt door fraude dan wel door fouten, ontstaan als gevolg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afwijkingen waarover geen twijfel bestaat (feitelijke afwijkingen); • Verschillen die ontstaan vanuit standpunten van het management met betrekking tot schattingen die de auditor als onredelijk beschouwt, dan wel door de keuze of de toepassing van grondslagen voor de financiële verslaggeving die de auditor als niet passend beschouwt (afwijkingen als gevolg van de oordeelsvorming); • De beste schatting van de auditor van afwijkingen in populaties die gebaseerd zijn op de projectie van afwijkingen die zijn onderkend in controlesteekproeven op de populaties als geheel waaruit de steekproeven werden getrokken (geprojecteerde afwijkingen). <p>In bepaalde gevallen met betrekking tot schattingen kan een afwijking ontstaan als gevolg van een combinatie van deze omstandigheden, waardoor afzonderlijke categorisering moeilijk of onmogelijk is.</p>

⁴⁷ ISA 450, "Evaluation of Misstatements Identified during the Audit."

⁴⁸ ISA 450, "Evaluatie van tijdens de controle onderkende afwijkingen".

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
<p>A119. Evaluating the reasonableness of accounting estimates and related disclosures included in the notes to the financial statements, whether required by the applicable financial reporting framework or disclosed voluntarily, involves essentially the same types of considerations applied when auditing an accounting estimate recognized in the financial statements.</p>	<p>A119. Het evalueren van de redelijkheid van schattingen en van de daarmee verband houdende in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen, of zij al dan niet zijn vereist op grond van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving dan wel vrijwillig zijn opgenomen, brengt in essentie dezelfde soorten van overwegingen met zich mee als die worden toegepast bij het controleren van een in de financiële overzichten opgenomen schatting.</p>
<p>Disclosures Related to Accounting Estimates</p>	<p>Toelichtingen met betrekking tot schattingen</p>
<p><i>Disclosures in Accordance with the Applicable Financial Reporting Framework</i> (Ref: Para. 19)</p>	<p><i>Toelichtingen in overeenstemming met het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving</i> (Zie: Par. 19)</p>
<p>A120. The presentation of financial statements in accordance with the applicable financial reporting framework includes adequate disclosure of material matters. The applicable financial reporting framework may permit, or prescribe, disclosures related to accounting estimates, and some entities may disclose voluntarily additional information in the notes to the financial statements. These disclosures may include, for example:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The assumptions used. • The method of estimation used, including any applicable model. • The basis for the selection of the method of estimation. • The effect of any changes to the method of estimation from the prior period. • The sources and implications of estimation uncertainty. <p>Such disclosures are relevant to users in understanding the accounting estimates recognized or disclosed in the financial statements, and sufficient appropriate audit evidence needs to be obtained about whether the disclosures are in accordance with the requirements of the applicable financial reporting framework.</p>	<p>A120. Het weergeven van de financiële overzichten in overeenstemming met het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving omvat adequate toelichting op van materieel belang zijnde aangelegenheden. Het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving kan toelichtingen met betrekking tot schattingen toestaan dan wel voorschrijven, en sommige entiteiten kunnen vrijwillig aanvullende informatie opnemen in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen. Deze toelichtingen kunnen bijvoorbeeld omvatten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De gehanteerde veronderstellingen; • De gehanteerde schattingsmethode, met inbegrip van elk toegepast model; • De basis voor de selectie van de schattingsmethode; • Het effect van eventuele veranderingen in de schattingsmethode ten opzichte van de voorgaande verslagperiode; • De oorzaken en implicaties van schattingsonzekerheid. <p>Dergelijke toelichtingen zijn relevant voor de gebruikers voor het begrijpen van de schattingen die zijn opgenomen of toegelicht in de financiële overzichten, en het is noodzakelijk om voldoende geschikte controle-informatie te verkrijgen over de vraag of de toelichtingen in overeenstemming zijn met de vereisten van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving.</p>
<p>A121. In some cases, the applicable financial reporting framework may require specific disclosures regarding uncertainties. For example, some financial reporting frameworks prescribe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The disclosure of key assumptions and other sources of estimation uncertainty that have a significant risk of causing a material adjustment to the carrying amounts of assets and liabilities. Such requirements may be described using terms such as “Key Sources of Estimation Uncertainty” or “Critical Accounting Estimates.” • The disclosure of the range of possible outcomes, and the assumptions used in determining the range. • The disclosure of information regarding the significance of fair value accounting estimates to the entity’s financial position and performance. • Qualitative disclosures such as the exposures to risk and how they arise, the entity’s objectives, policies and procedures for managing the risk and the methods used to measure the risk and any changes from the previous period of these qualitative concepts. • Quantitative disclosures such as the extent to which the entity is exposed to 	<p>A121. In bepaalde gevallen kan het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving specifieke toelichting vereisen met betrekking tot onzekerheden. Sommige stelsels inzake financiële verslaggeving schrijven bijvoorbeeld voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het uiteenzetten van de kernveronderstellingen en andere oorzaken van schattingsonzekerheid die een significant risico inhouden van het noodzakelijk maken van een aanpassing van materieel belang op de boekwaarden van activa of verplichtingen. Dergelijke vereisten kunnen worden omschreven met gebruikmaking van bewoordingen als “kernoorzaken van schattingsonzekerheid” of “kritische schattingen”; • Het uiteenzetten van het interval van mogelijke resultaten, alsmede de bij het bepalen van het interval gehanteerde veronderstellingen; • Het uiteenzetten van informatie met betrekking tot de significantie van schattingen van reële waarde voor de financiële positie en prestaties van de entiteit; • Kwalitatieve uiteenzettingen zoals het onderhevig zijn aan risico en hoe die ontstaan, de doelstellingen, beleidslijnen en procedures van de entiteit om met dit risico om te gaan alsmede de gehanteerde methoden om het risico en de eventuele veranderingen ten opzichte van de voorgaande verslagperiode in deze kwalitatieve benaderingen te bepalen; • Kwantitatieve uiteenzettingen zoals de mate waarin de entiteit bloot staat aan risico, gebaseerd op informatie die intern wordt verschaft aan sleutelfunctionarissen binnen het management, met

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
risk, based on information provided internally to the entity's key management personnel, including credit risk, liquidity risk and market risk.	inbegrip van kredietrisico, liquiditeitsrisico en marktrisico.
<i>Disclosures of Estimation Uncertainty for Accounting Estimates that Give Rise to Significant Risks</i> (Ref: Para. 20)	<i>Uiteenzettingen van schattingsonzekerheid in het geval van schattingen die significante risico's doen ontstaan</i> (Zie: Par. 20)
A122. In relation to accounting estimates having significant risk, even where the disclosures are in accordance with the applicable financial reporting framework, the auditor may conclude that the disclosure of estimation uncertainty is inadequate in light of the circumstances and facts involved. The auditor's evaluation of the adequacy of disclosure of estimation uncertainty increases in importance the greater the range of possible outcomes of the accounting estimate is in relation to materiality (see related discussion in paragraph A94).	A122. Met betrekking tot schattingen die een significant risico vormen, zelfs wanneer de toelichtingen in overeenstemming zijn met het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving, kan de auditor tot de conclusie komen dat de uiteenzetting van de schattingsonzekerheid niet adequaat is in het licht van de omstandigheden en van de betrokken feiten. De evaluatie door de auditor van het adequaat zijn van de uiteenzetting van de schattingsonzekerheid wordt belangrijker naarmate het interval van mogelijke resultaten van de schatting groter is in verhouding tot het vastgestelde materialiteitsniveau (zie de daarmee verband houdende bespreking in paragraaf A94).
A123. In some cases, the auditor may consider it appropriate to encourage management to describe, in the notes to the financial statements, the circumstances relating to the estimation uncertainty. ISA 705 ⁴⁹ provides guidance on the implications for the auditor's opinion when the auditor believes that management's disclosure of estimation uncertainty in the financial statements is inadequate or misleading.	A123. In bepaalde gevallen kan de auditor het passend achten het management aan te sporen om in de toelichtingen opgenomen in de financiële overzichten een beschrijving te geven van de omstandigheden met betrekking tot de schattingsonzekerheid. ISA 705 ⁵⁰ geeft richtlijnen voor de implicaties voor de controleverklaring wanneer de auditor van mening is dat de toelichtingen die door het management in de financiële overzichten zijn opgenomen met betrekking tot de schattingsonzekerheid in de financiële overzichten niet adequaat dan wel misleidend zijn.
Indicators of Possible Management Bias (Ref: Para. 21)	Indicatoren voor mogelijke beïnvloeding door het management (Zie: Par. 21)
A124. During the audit, the auditor may become aware of judgments and decisions made by management which give rise to indicators of possible management bias. Such indicators may affect the auditor's conclusion as to whether the auditor's risk assessment and related responses remain appropriate, and the auditor may need to consider the implications for the rest of the audit. Further, they may affect the auditor's evaluation of whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, as discussed in ISA 700. ⁵¹	A124. Tijdens de controle kan de auditor zich bewust worden van standpunten en beslissingen van het management die aanleiding geven tot indicatoren voor mogelijke beïnvloeding door het management. Dergelijke indicatoren kunnen van invloed zijn op de conclusie van de auditor over de vraag of de risico-inschatting van de auditor en de wijze waarop daarop is ingespeeld nog passend zijn, en het kan voor de auditor noodzakelijk zijn de implicaties voor de het resterende gedeelte van de controle te overwegen. Verder kunnen ze van invloed zijn op de evaluatie door de auditor van de vraag of de financiële overzichten als geheel vrij zijn van een afwijking van materieel belang zoals besproken in ISA 700 ⁵² .
A125. Examples of indicators of possible management bias with respect to accounting estimates include: <ul style="list-style-type: none"> • Changes in an accounting estimate, or the method for making it, where management has made a subjective assessment that there has been a change in circumstances. • Use of an entity's own assumptions for fair value accounting estimates when they are inconsistent with observable marketplace assumptions. • Selection or construction of significant assumptions that yield a point estimate favorable for management objectives. • Selection of a point estimate that may indicate a pattern of optimism or pessimism. 	A125. Voorbeelden van indicatoren voor mogelijke beïnvloeding door het management met betrekking tot schattingen omvatten: <ul style="list-style-type: none"> • Wijzigingen in een schatting of in de methode om deze te maken, wanneer het management een subjectieve inschatting heeft gemaakt dat zich een verandering in de omstandigheden heeft voorgedaan; • Het hanteren van veronderstellingen van de entiteit zelf voor het maken van schattingen van reële waarde wanneer deze inconsistent zijn met in de markt waarneembare veronderstellingen; • Het kiezen of opzetten van significante veronderstellingen die leiden tot een puntschatting die gunstig is voor de doelstellingen van het management; • Het kiezen van een puntschatting die een aanwijzing kan zijn voor een patroon van optimisme of pessimisme.

⁴⁹ ISA 705, "Modifications to the Opinion in the Independent Auditor's Report."

⁵⁰ ISA 705, "Aanpassingen aangebracht in de oordeelsparagraaf in de verklaring van de onafhankelijke auditor".

⁵¹ ISA 700, "Forming an Opinion and Reporting on Financial Statements."

⁵² ISA 700, "Een oordeel vormen en het rapporteren over financiële overzichten".

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
Written Representations (Ref: Para. 22)	Schriftelijke bevestigingen (Zie: Par. 22)
<p>A126. ISA 580⁵³ discusses the use of written representations. Depending on the nature, materiality and extent of estimation uncertainty, written representations about accounting estimates recognized or disclosed in the financial statements may include representations:</p> <ul style="list-style-type: none"> • About the appropriateness of the measurement processes, including related assumptions and models, used by management in determining accounting estimates in the context of the applicable financial reporting framework, and the consistency in application of the processes. • That the assumptions appropriately reflect management's intent and ability to carry out specific courses of action on behalf of the entity, where relevant to the accounting estimates and disclosures. • That disclosures related to accounting estimates are complete and appropriate under the applicable financial reporting framework. • That no subsequent event requires adjustment to the accounting estimates and disclosures included in the financial statements. 	<p>A126. ISA 580⁵⁴ behandelt het gebruikmaken van schriftelijke bevestigingen. Afhankelijk van de aard, de materialiteit en de omvang van schattingonzekerheid kunnen schriftelijke bevestigingen omtrent de in de financiële overzichten verwerkte of toegelichte schattingen bevestigingen inhouden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omtrent de geschiktheid van de waarderingsprocessen, met inbegrip van de daarmee verband houdende veronderstellingen en modellen, die door het management worden gehanteerd bij het bepalen van schattingen in de context van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving, alsmede omtrent de consistentie in het toepassen van de processen; • Dat de veronderstellingen een geschikte weergave zijn van de intentie en het vermogen van het management om bepaalde handelwijzen namens de entiteit tot uitvoer te brengen, voor zover relevant voor de schattingen en de toelichtingen; • Dat de toelichtingen met betrekking tot schattingen volledig en geschikt zijn onder het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving; • Dat geen gebeurtenis na de einddatum van de verslagperiode een aanpassing vereist in de schattingen en toelichtingen die zijn opgenomen in de financiële overzichten.
<p>A127. For those accounting estimates not recognized or disclosed in the financial statements, written representations may also include representations about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The appropriateness of the basis used by management for determining that the recognition or disclosure criteria of the applicable financial reporting framework have not been met (see paragraph A114). • The appropriateness of the basis used by management to overcome the presumption relating to the use of fair value set forth under the entity's applicable financial reporting framework, for those accounting estimates not measured or disclosed at fair value (see paragraph A115). 	<p>A127. Voor die schattingen die niet in de financiële overzichten zijn opgenomen of toegelicht kunnen schriftelijke bevestigingen ook bevestigingen inhouden omtrent:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De passendheid van de door het management gehanteerde grondslag bij het vaststellen dat niet is voldaan aan de criteria voor opname of toelichting van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving (Zie: Par. A114); • De passendheid van de door het management gehanteerde grondslag om de veronderstelling te verwerpen die betrekking heeft op de betrouwbaarheid van het waarden tegen reële waarde in de context van het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving, voor die schattingen die noch zijn gewaardeerd, noch zijn toegelicht tegen reële waarde. (Zie: Par. A115)
Documentation (Ref: Para. 23)	Documentatie (Zie: Par. 23)
<p>A128. Documentation of indicators of possible management bias identified during the audit assists the auditor in concluding whether the auditor's risk assessment and related responses remain appropriate, and in evaluating whether the financial statements as a whole are free from material misstatement. See paragraph A125 for examples of indicators of possible management bias.</p>	<p>A128. Documentatie van tijdens de controle onderkende indicatoren voor mogelijke beïnvloeding door het management vormt voor de auditor een hulpmiddel bij het trekken van zijn conclusie over de vraag of de risico-inschatting van de auditor en de wijze waarop daarop is ingespeeld nog passend zijn, alsmede bij het evalueren van de vraag of de financiële overzichten als geheel vrij zijn van afwijkingen van materieel belang. Zie paragraaf A125 voor voorbeelden van aanwijzingen voor mogelijke beïnvloeding het management.</p>
Appendix	Bijlage
(Ref: Para. A1)	(Zie: Par. A1)

⁵³ ISA 580, "Written Representations."

⁵⁴ ISA 580, "Schriftelijke bevestigingen".

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
Fair Value Measurements and Disclosures under Different Financial Reporting Frameworks	Reële waarde waarderingen en toelichtingen onder verschillende stelsels inzake financiële verslaggeving
<p>The purpose of this appendix is only to provide a general discussion of fair value measurements and disclosures under different financial reporting frameworks, for background and context.</p>	<p>Deze bijlage heeft slechts ten doel een algemeen beeld te geven van reële waarde waarderingen en toelichtingen onder verschillende stelsels inzake financiële verslaggeving als achtergrond en context.</p>
<p>1. Different financial reporting frameworks require or permit a variety of fair value measurements and disclosures in financial statements. They also vary in the level of guidance that they provide on the basis for measuring assets and liabilities or the related disclosures. Some financial reporting frameworks give prescriptive guidance, others give general guidance, and some give no guidance at all. In addition, certain industry-specific measurement and disclosure practices for fair values also exist.</p>	<p>1. Verschillende stelsels inzake financiële verslaggeving vereisen of staan toe dat er verscheidenheid bestaat in reële waarde waarderingen en toelichtingen in financiële overzichten. Zij verschill eveneens in de mate van richtlijnen die ze geven voor de grondslag van waardering van activa en verplichtingen of de daarmee verband houdende toelichtingen. Sommige stelsels inzake financiële verslaggeving voorzien in strikte richtlijnen, andere geven algemene richtlijnen, en weer andere geven in het geheel geen richtlijnen. Bovendien bestaan er ook bepaalde sectorspecifieke praktijken voor waardering en toelichtingen tegen reële waarde.</p>
<p>2. Definitions of fair value may differ among financial reporting frameworks, or for different assets, liabilities or disclosures within a particular framework. For example, International Accounting Standard (IAS) 39⁵⁵ defines fair value as “the amount for which an asset could be exchanged, or a liability settled, between knowledgeable, willing parties in an arm’s length transaction.” The concept of fair value ordinarily assumes a current transaction, rather than settlement at some past or future date. Accordingly, the process of measuring fair value would be a search for the estimated price at which that transaction would occur. Additionally, different financial reporting frameworks may use such terms as “entity-specific value,” “value in use,” or similar terms, but may still fall within the concept of fair value in this ISA.</p>	<p>2. Definities van reële waarde kunnen verschillen tussen stelsels inzake financiële verslaggeving, dan wel voor verschillende activa, verplichtingen of toelichtingen binnen een bepaald stelsel. International Accounting Standard (IAS) 39⁵⁶ bijvoorbeeld definieert reële waarde als “<i>het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een verplichting kan worden afgewikkeld tussen bereid zijnde partijen in een arm’s length transaction.</i>” Het beginsel van reële waarde veronderstelt gewoonlijk eerder een huidige transactie dan een afwikkeling op een datum in het verleden of in de toekomst. Daarom zou het proces van waardering tegen reële waarde het zoeken zijn van de geschatte prijs waartegen die transactie zou plaatsvinden. Aanvullend blijft het concept reële waarde in de betekenis die in deze ISA hieraan wordt gegeven van toepassing, hoewel stelsels inzake financiële verslaggeving verschillende bewoordingen hanteren zoals “entiteit specifieke waarde”, “gebruikswaarde” of soortgelijke terminologie.</p>
<p>3. Financial reporting frameworks may treat changes in fair value measurements that occur over time in different ways. For example, a particular financial reporting framework may require that changes in fair value measurements of certain assets or liabilities be reflected directly in equity, while such changes might be reflected in income under another framework. In some frameworks, the determination of whether to use fair value accounting or how it is applied is influenced by management’s intent to carry out certain courses of action with respect to the specific asset or liability.</p>	<p>3. Stelsels inzake financiële verslaggeving kunnen veranderingen in de reële waarde waarderingen die zich in de tijd voordoen op verschillende manieren behandelen. Een bepaald stelsel inzake financiële verslaggeving kan bijvoorbeeld als eis stellen dat veranderingen in de waarderingen tegen reële waarde van bepaalde activa of verplichtingen direct in het eigen vermogen worden verwerkt, terwijl zulke veranderingen als resultaat zouden kunnen worden verwerkt in andere stelsels. In sommige stelsels wordt de bepaling van de vraag of de reële waarde verslaggeving wordt gehanteerd of de wijze waarop deze wordt toegepast, beïnvloed door de bedoeling van het management om bepaalde handelwijzen tot uitvoer te brengen met betrekking tot het specifieke actief of verplichting.</p>
<p>4. Different financial reporting frameworks may require certain specific fair value measurements and disclosures in financial statements and prescribe or permit them in varying degrees. The financial reporting frameworks may:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prescribe measurement, presentation and disclosure requirements for certain information included in the financial statements or for information disclosed in notes to financial statements or presented as supplementary information; • Permit certain measurements using fair values at the option of an entity or only when certain criteria have been met; • Prescribe a specific method for determining fair value, for example, through the use of an independent appraisal or specified ways of using discounted cash flows; • Permit a choice of method for determining fair value from among several 	<p>4. Verschillende stelsels inzake financiële verslaggeving kunnen in verschillende mate vereisen of toestaan om bepaalde reële waarde waarderingen tot stand te brengen en om bepaalde toelichtingen in de financiële overzichten te verschaffen .Het is mogelijk dat het stelsel inzake financiële verslaggeving:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vereisten voorschrijft voor de waardering, de presentatie en het toelichten met betrekking tot bepaalde informatie die in de financiële overzichten werden verwerkt of die in de toelichting zijn opgenomen dan wel die worden weergegeven als aanvullende informatie; • Bepaalde waarderingen met gebruikmaking van reële waarde toestaat naar keuze van de entiteit of alleen wanneer aan bepaalde criteria is voldaan; • Een specifieke methode van het bepalen van reële waarde voorschrijft, bijvoorbeeld door middel van het hanteren van een onafhankelijke taxatie of gespecificeerde manieren van het hanteren van <i>discounted-cash-flow</i> methode; • Een keuze toestaat voor een methode ter bepaling van reële waarde uit verschillende alternatieve

⁵⁵ IAS 39, “Financial Instruments: Recognition and Measurement.”

⁵⁶ IAS 39, “Financiële instrumenten: opname en waardering

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
<p>alternative methods (the criteria for selection may or may not be provided by the financial reporting framework); or</p> <ul style="list-style-type: none"> Provide no guidance on the fair value measurements or disclosures of fair value other than their use being evident through custom or practice, for example, an industry practice. 	<p>methoden (de selectiecriteria kunnen al dan niet worden voorgeschreven door het stelsel inzake financiële verslaggeving); of</p> <ul style="list-style-type: none"> Geen enkele richtlijnen verschaft over reële waarde waarderingen of toelichtingen over reële waarde anders dan dat het gebruik daarvan duidelijk is middels gewoonte of praktijk, bijvoorbeeld een sector praktijk.
<p>5. Some financial reporting frameworks presume that fair value can be measured reliably for assets or liabilities as a prerequisite to either requiring or permitting fair value measurements or disclosures. In some cases, this presumption may be overcome when an asset or liability does not have a quoted market price in an active market and for which other methods of reasonably estimating fair value are clearly inappropriate or unworkable. Some financial reporting frameworks may specify a fair value hierarchy that distinguishes inputs for use in arriving at fair values ranging from those that involve clearly “observable inputs” based on quoted prices and active markets and those “unobservable inputs” that involve an entity’s own judgments about assumptions that marketplace participants would use.</p>	<p>5. Sommige stelsels inzake financiële verslaggeving veronderstellen dat het een noodzakelijke voorwaarde is voor het vereisen dan wel het toestaan van reële waarde waarderingen of toelichtingen dat de reële waarde voor activa of verplichtingen op betrouwbare wijze kan worden bepaald. In sommige gevallen kan deze veronderstelling worden verworpen wanneer er voor een actief of verplichting geen marktnotering bestaat in een actieve markt en wanneer andere methoden voor het op redelijke wijze inschatten van reële waarde duidelijk niet-passend of niet werkbaar zijn. Sommige stelsels inzake financiële verslaggeving kunnen een hiërarchie in reële waarde specificeren die <i>inputs</i> voor het hanteren om tot een reële waarde te komen binnen een bandbreedte die te maken hebben met duidelijk “waarneembare” <i>inputs</i> gebaseerd op marktnoteringen en actieve markten onderscheidt van “niet waarneembare” <i>inputs</i> die te maken hebben met eigen standpunten van de entiteit omtrent veronderstellingen die marktpartijen zouden hanteren.</p>
<p>6. Some financial reporting frameworks require certain specified adjustments or modifications to valuation information, or other considerations unique to a particular asset or liability. For example, accounting for investment properties may require adjustments to be made to an appraised market value, such as adjustments for estimated closing costs on sale, adjustments related to the property’s condition and location, and other matters. Similarly, if the market for a particular asset is not an active market, published price quotations may have to be adjusted or modified to arrive at a more suitable measure of fair value. For example, quoted market prices may not be indicative of fair value if there is infrequent activity in the market, the market is not well established, or small volumes of units are traded relative to the aggregate number of trading units in existence. Accordingly, such market prices may have to be adjusted or modified. Alternative sources of market information may be needed to make such adjustments or modifications. Further, in some cases, collateral assigned (for example, when collateral is assigned for certain types of investment in debt) may need to be considered in determining the fair value or possible impairment of an asset or liability.</p>	<p>6. Sommige stelsels inzake financiële verslaggeving vereisen bepaalde gespecificeerde wijzigingen of aanpassingen in de informatie omtrent waardering, dan wel andere overwegingen die uniek zijn voor een bepaald actief of een bepaalde verplichting. Verslaggeving inzake investering in onroerend goed kan bijvoorbeeld aanpassingen vereisen die gemaakt moeten worden op een getaxeerde marktwaarde, zoals aanpassingen voor geschatte afsluit- en overdrachtskosten bij verkoop, aanpassingen verband houdend met de staat en de locatie van het onroerend goed, alsmede andere aangelegenheden. Analoog hieraan kunnen openbare noteringen moeten worden gewijzigd of aangepast om te komen tot een meer geschikte waardering tegen reële waarde indien de markt voor een bepaald actief geen actieve markt is. Marktnoteringen zijn bijvoorbeeld mogelijk geen indicatie voor reële waarde indien er infrequente activiteit in de markt bestaat, de markt niet goed geordend is, dan wel er kleine hoeveelheden eenheden worden verhandeld in verhouding tot de totale hoeveelheid eenheden die er bestaat. Daarom moeten deze marktprijzen worden gewijzigd of aangepast. Er kunnen alternatieve bronnen van marktinformatie nodig zijn om deze wijzigingen of aanpassingen aan te brengen. Verder kan rekening gehouden moeten worden met verleend zakelijk onderpand (bijvoorbeeld wanneer er onderpand is verleend voor bepaalde soorten van schuldinvesteringen) bij het bepalen van de reële waarde of de mogelijke bijzondere waardevermindering van een actief of verplichting.</p>
<p>7. In most financial reporting frameworks, underlying the concept of fair value measurements is a presumption that the entity is a going concern without any intention or need to liquidate, curtail materially the scale of its operations, or undertake a transaction on adverse terms. Therefore, in this case, fair value would not be the amount that an entity would receive or pay in a forced transaction, involuntary liquidation, or distress sale. On the other hand, general economic conditions or economic conditions specific to certain industries may cause illiquidity in the marketplace and require fair values to be predicated upon depressed prices, potentially significantly depressed prices. An entity, however, may need to take its current economic or operating situation into account in determining the fair values of its assets and liabilities if prescribed or permitted to do so by its financial reporting framework and such framework may or may not specify how that is done. For example, management’s plan to dispose of an asset on an accelerated basis to meet specific business objectives may be relevant to the determination of the fair value of that asset.</p>	<p>7. In de meeste stelsels inzake financiële verslaggeving ligt aan het beginsel van reële waarde waarderingen de continuïteitsveronderstelling van de entiteit ten grondslag zonder enig voornemen of enige noodzaak om te liquideren, om de omvang van haar van materieel belang zijnde activiteiten in te perken, dan wel een transactie aan te gaan tegen ongunstige voorwaarden. Daarom zal in dit geval de reële waarde niet het bedrag zijn dat de entiteit zou ontvangen of betalen bij een gedwongen transactie, een onrijwillige liquidatie of een gedwongen verkoop. Aan de andere kant kunnen algemene economische omstandigheden of voor bepaalde sectoren specifieke economische omstandigheden er toe leiden dat er illiquiditeit in de markt bestaat en vereisen dat reële waarden gebaseerd zijn op gedaalde prijzen, mogelijk op afbraakprijzen. Een entiteit kan echter rekening moeten houden met haar huidige economische situatie of activiteiten bij het bepalen van de reële waarden van haar activa en verplichtingen indien het is voorgeschreven of toegestaan om dit te doen door haar stelsel inzake financiële verslaggeving, waarbij dit stelsel al dan niet specificeert op welke wijze dit wordt gedaan. Zo kan bijvoorbeeld een voornemen van het management om een actief versneld te vervreemden om te voldoen aan bepaalde bedrijfsdoelstellingen relevant zijn voor de bepaling van de reële waarde van dat actief.</p>
<p>Prevalence of Fair Value Measurements</p>	<p>Gangbaarheid van reële waarde waarderingen</p>
<p>8. Measurements and disclosures based on fair value are becoming increasingly prevalent in financial reporting frameworks. Fair values may occur in, and affect the determination of, financial statements in a number of ways, including the measurement at fair value of the following:</p>	<p>8. Waarderingen en toelichtingen gebaseerd op reële waarde kennen een toenemend belang in stelsels inzake financiële verslaggeving. Reële waarden kunnen zich op een aantal manieren voordoen in en van invloed zijn op de vaststelling van financiële overzichten, met inbegrip van de waardering tegen reële waarde van het volgende:</p>

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
<ul style="list-style-type: none"> • Specific assets or liabilities, such as marketable securities or liabilities to settle an obligation under a financial instrument, routinely or periodically “marked-to-market.” • Specific components of equity, for example when accounting for the recognition, measurement and presentation of certain financial instruments with equity features, such as a bond convertible by the holder into common shares of the issuer. • Specific assets or liabilities acquired in a business combination. For example, the initial determination of goodwill arising on the purchase of an entity in a business combination usually is based on the fair value measurement of the identifiable assets and liabilities acquired and the fair value of the consideration given. • Specific assets or liabilities adjusted to fair value on a one-time basis. Some financial reporting frameworks may require the use of a fair value measurement to quantify an adjustment to an asset or a group of assets as part of an asset impairment determination, for example, a test of impairment of goodwill acquired in a business combination based on the fair value of a defined operating entity or reporting unit, the value of which is then allocated among the entity’s or unit’s group of assets and liabilities in order to derive an implied goodwill for comparison to the recorded goodwill. • Aggregations of assets and liabilities. In some circumstances, the measurement of a class or group of assets or liabilities calls for an aggregation of fair values of some of the individual assets or liabilities in such class or group. For example, under an entity’s applicable financial reporting framework, the measurement of a diversified loan portfolio might be determined based on the fair value of some categories of loans comprising the portfolio. • Information disclosed in notes to financial statements or presented as supplementary information, but not recognized in the financial statements. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bepaalde activa of verplichtingen, zoals courante effecten of verplichtingen om een verbintenis onder een financieel instrument af te wikkelen, routinematig of periodiek “<i>marked-to-market</i>”; • Bepaalde componenten van het eigen vermogen, bijvoorbeeld bij het behandelen van de opname, waardering en presentatie van bepaalde financiële instrumenten met eigen vermogenskenmerken, zoals een obligatie die door de houder kan worden geconverteerd in gewone aandelen van de emittent; • Bepaalde activa of verplichtingen die zijn verkregen in een bedrijfscombinatie. De eerste vaststelling van <i>goodwill</i> als gevolg van een verkrijging van een entiteit bij een bedrijfscombinatie is bijvoorbeeld gewoonlijk gebaseerd op de waardering tegen reële waarde van de identificeerbare verkregen activa en verplichtingen en de reële waarde van de verstrekte tegenprestatie; • Bepaalde activa of verplichtingen die eenmalig zijn aangepast naar reële waarde. Bepaalde stelsels inzake financiële verslaggeving kunnen het hanteren van een reële waarde waardering vereisen om een aanpassing te kwantificeren van een actief of een groep van activa als onderdeel van het bepalen van een afwaardering, bijvoorbeeld een toets voor afwaardering van goodwill, die is verkregen in een bedrijfscombinatie op basis van de reële waarde van een gedefinieerde operationele entiteit of rapporterende eenheid, waarvan de waarde indertijd is toegerekend aan de groep van activa en verplichtingen van de entiteit of het bedrijfsonderdeel om een daarin begrepen <i>goodwill</i> te bepalen ter vergelijking met de geboekte <i>goodwill</i>; • Samenvoegingen van activa en verplichtingen. In bepaalde omstandigheden vraagt de waardering van een verzameling of groep van activa of verplichtingen om een samenvoeging van reële waarden van bepaalde afzonderlijke activa of verplichtingen binnen zo’n verzameling of groep. Onder het voor een entiteit van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving zou de waardering van een gediversificeerde portefeuille van leningen bijvoorbeeld kunnen worden bepaald op basis van de reële waarde van bepaalde categorieën van leningen waaruit de portefeuille bestaat; • Informatie die is toegelicht in de in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen of die is weergegeven als aanvullende informatie, maar niet in de financiële overzichten is opgenomen.